

3 april dinsdag

3 April Tuesday

Weer

Ochtendmist, buien, koud, 's middags opklaringen, zon.

Inlichtingen

Hengelo wordt te zwaar verdedigd om een directe oversteek te wagen over het Twentekanaal.¹ De weersomstandigheden houden de R.A.F. aan de grond. Het merendeel van de geplande vluchten boven Twents gebied wordt afgelast.²

De 3rd Div (o.a. 8th, 9th, 185th Bde) die in het kielzog van de Guards Arm'd Div volgt, heeft tot taak eventuele weerstandsnesten op de route van de Guards op te ruimen. Het 2nd Bn Royal Warwickshire Regt. moet zich in Enschede gereed houden om, ingeval van hevige weerstand in Hengelo, te hulp te kunnen schieten.

De Duitsers trekken in wanorde weg, zonder uniform, zonder wapens, zonder leiding etc.

De Canadezen, 4th Infantry Brigade (2nd Canadian Infantry Division) is het gisteren wel gelukt het Twentekanaal over te steken bij Almen en er een bruggenhoofd te vormen. Vandaag zullen ze dit consolideren. Op de linkervleugel richting Zutphen ruimt 6th Inf Bde de laatste weerstandsnesten op, terwijl 5th Inf Bde haar weg naar het noorden vervolgt.

Dagorder 30th British Corps

Guards Armoured Division

- veiligstellen van geschikte oversteekplaatsen over de Vecht (Duitsland)
- veroveren van bruggen over de Ems en het Dortmund-Ems-kanaal te Lingen
- wanneer dit te moeilijk zou blijken dan de noordelijke flank consolideren, terwijl de 3rd Division om middernacht een aanval zou ondernemen op Lingen

Weather

Morning mist, showers, cold, clearing up in the afternoon, sun.

Intelligence

Hengelo is too heavily defended to risk a direct crossing over the Twenthe Canal.¹ The weather conditions keep the RAF grounded. The greater part of the planned flights over Twente territory is cancelled.²

The 3rd Div (among others 8th, 9th, 185th Bde) that follows in the wake of the Guards Arm. Div, have the task of eliminating possible resistance nests on the route of the Guards. The 2nd Bn Royal Warwickshire Regt. must stand by in Enschede in order to come to the rescue in case of heavy resistance in Hengelo. The Germans retreat in chaos, without uniforms, without weapons, without guidance, etc.

Yesterday the Canadians, 4th Infantry Brigade (2nd Canadian Infantry Division) did succeed in crossing the Twenthe Canal at Almen and in establishing a bridgehead there. Today they will consolidate this. At the left flank direction Zutphen the 6th Inf Bde eliminates the last resistance nests, while the 5th Inf Bde continues her way to the north.

Order of the day 30th British Corps

Guards Armoured Division

- safeguarding of suitable crossing places across the river Vecht (Germany)
- capture of bridges across the Ems and the Dortmund-Ems canal at Lingen
- if this proves to be too difficult, then consolidate the north flank, while 3rd Division attempts an attack on Lingen at midnight

- Club Route: Enschede - Oldenzaal - Schüttorf - Emsbüren - Lünne - Beesten - Freren - Fürstenau - Bippen - Berge - Menslage - Quakenbrück - Essen - Hausstette - Vechta - Goldenstedt - Colnrade - Beckeln - Harpstedt - Brinkum - Bremen

43rd Wessex Division

- verovering van Hengelo
- de overige eenheden van de divisie concentreren in het gebied Borculo - Enschede
- bruggen slaan over het Twentekanaal
- Heart Route: Hengelo - Oldenzaal - Nordhorn - Lingen - Haselünne - Herzlake - Lönningen - Lastrup - Cloppenburg - Wildeshausen - Delmenhorst - Bremen³

Beckum

Beckum dat al op 1 april bevrijd is, krijgt nu delen van de oprukkende troepen van de 43 Div. binnen haar grenzen. Zo verplaatst de staf van het verkenningsregiment, Royal Dragoons, zich van Borculo naar Beckum. Ook het 7th Bn Somerset Light Infantry gaat die kant uit en vestigt zich voor de komende dagen in de omgeving van Zevenster, Oele. 13/18 Royal Hussars (13/18H) arriveert in de morgen in het verzamelgebied vlak onder Beckum, waar het voor de komende acties is ingedeeld bij 214 Bde. De tocht van Neede naar Beckum duurt vier uur wegens de modderige wegen met hun verschrikkelijke tanksporen, waarin tientallen voertuigen vastlopen. De komende dagen, tot 6 april, krijgt het tankregiment echter de gelegenheid op adem te komen bij de kleine boerderijen, waarvan de bewoners blij en gastvrij zijn: *Toen we in de gelegenheid waren rond te kijken in het gebied, werden we onmiddellijk getroffen door de magere kinderen en door de schrale maaltijden die zij verorberden. Alle boerderijen zagen er armoedig uit, maar desondanks waren de mensen gastvrij en blij.*⁴

In hetzelfde gebied (heidebossen) is ook 214 Bde neergestreken.

- Club route: Enschede - Oldenzaal - Schüttorf - Emsbüren - Lünne - Beesten - Freren - Fürstenau - Bippen - Berge - Menslage - Quakenbrück - Essen - Hausstette - Vechta - Goldenstedt - Colnrade - Beckeln - Harpstedt - Brinkum - Bremen

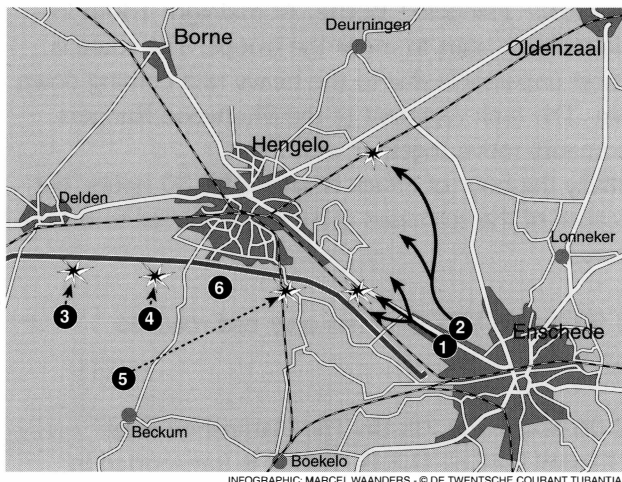
43rd Wessex Division

- capture of Hengelo
- the remaining units of the division concentrate in the area Borculo - Enschede
- laying bridges across the Twenthe Canal
- Heart route: Hengelo - Oldenzaal - Nordhorn - Lingen - Haselünne - Herzlake - Lönningen - Lastrup - Cloppenburg - Wildeshausen - Delmenhorst - Bremen³

Beckum

In the village of Beckum, already liberated on 1 April, now gather parts of the advancing troops of 43 Div. The staff of the recce regiment, Royal Dragoons, also move from Borculo to Beckum. 7th Bn Somerset Light Infantry also move that way and set up camp near Zevenster, Oele for the next few days. 13th/18th Royal Hussars (13/18 RH) arrives in the assembly area just south of Beckum in the morning, where it is incorporated into 214th Bde for the coming actions. The march from Neede to Beckum takes four hours due to muddy roads with their terrible tankruts, in which scores of vehicles get stuck. However, the coming days until April 6th, the tank regiment gets a chance to catch their breath at the small farms, of which the inhabitants are glad and hospitable. In the same area (heath) the 214 Bde have also alighted: *Having time to look around the area one was immediately struck by the thinness of the children and by the tiny meals which they ate. All the farms were really very poor, but despite that the people were hospitable and cheerful.*⁴

3 april - 09.00 uur

(3 en 4 = nacht/morgen 2/3 april)

Hengelo

Om 01.30 uur beëindigt C-esk 43rd Recce Regt zijn flank-beschermende taak langs het kanaal. Het B-esk van dit verkenningregiment lost dan het 12th King's Royal Rifle Corps af dat de kanaallinie ten zuiden van Hengelo gehouden heeft. Terwijl hij bezig is zijn post in te nemen, sneuvelt door het schot van een Duitse scherpschutter Lt Lindsay Baker, pelotonscommandant 7e peloton. Diezelfde middag wordt het gehele 43rd Recce Regt van zijn taak ontheven, omdat de opmars van de Canadezen de posities van het regiment overbodig maakt. De bataljonsstaf van de Royal Dragoons verplaatst zich van Borculo naar Beckum. Het A-esk Royal Dragoons krijgt het bevel na de bevrijding van Hengelo verkenningen uit te voeren richting Borne.

Gisteren heeft 5th Bn Duke of Cornwall's Light Infantry (5 DCLI) opdracht gekregen zich achter de 130 Bde te verplaatsen naar de zuidzijde van het kanaal bij Hengelo. Vandaag heeft het bataljon stellingen betrokken in de omgeving van de zoutfabriek. Tijdens de verplaatsing vallen er mortieren en artilleriegranaten noordwestelijk van hen. Eenmaal op de plaats van bestemming neemt het defensieve posities in en worden patrouilles uitgezonden. Deze toestand duurt tot morgen 06.00 uur.⁵

Hengelo

At 01.30 hours C-squadron 43rd Recce Regt terminates its flank protection task along the canal. The B-squadron of this reconnaissance regiment then relieves the 12th King's Royal Rifle Corps that have held the canal line south of Hengelo. While busy taking over his post, Lt. Lindsay Baker, platoon commander 7th platoon, is killed by a German snipershot. That same afternoon the whole regiment is discharged, because the advance of the Canadians makes the positions of the regiment superfluous. The HQ of the other reconnaissance regiment, Royal Dragoons, move from Borculo to Beckum. The A-squadron Royal Dragoons is ordered to scout in the direction of Borne after the liberation of Hengelo.

Yesterday 5th Bn Duke of Cornwall's Light Infantry (5 DCLI) were ordered to move behind 130 Bde to the south side of the canal near Hengelo. Today the battalion take up positions near the salt works. During that move mortar and artillery grenades come down to the northwest of them. Once in place they take up defensive positions and patrols are sent. This situation lasts until the next morning 06.00 hrs.⁵

De 43 Div verplaatst zich gedurende de nacht naar een nieuwe as Enschede - Hengelo - Borne. Om middernacht wordt door de 130 Inf Bde een begin gemaakt met de verplaatsing van de troepen. De route is nagenoeg onbegaanbaar door de hevige regen die dan valt. Met de 130 Infanterie Brigade trekt mee het tankregiment, Sherwood Rangers Yeomanry. Het aanvalsuur is aanvankelijk gesteld op 06.30 uur, maar door de opgelopen vertraging wordt het verplaatst naar 09.00 uur.⁶

01.30 uur: SRY trekt over slechte wegen naar Enschede.

02.00 uur: het 7th Bn The Hampshire Regt (Lt.-Col. D.E.B. Talbot) wordt in vrachtwagens vanuit het gebied Wegdam - Neede - Noordijk door de bossen naar Enschede vervoerd. Daar komt het 40 min. later dan gepland was aan. De slechte toestand van de zandwegen hebben ervoor gezorgd dat nogal wat voertuigen vastlopen. Later slagen deze alsnog erin zich bij het bataljon in Enschede aan te sluiten. Het startpunt is in Enschede, Deurningerstraat - hoek Walhofsweg - Roomweg.⁷

02.30 uur: 5th Bn Dorset Regt (5 Dorsets) passeert het startpunt. De marsorde is: C-cie, Tactische staf, A-cie, B-cie. De opmars naar Enschede verloopt traag doordat de wegen vol kratergaten zitten. Eenmaal door Enschede wordt het bataljon nog steeds in vrachtwagens verplaatst naar het punt aan de Hengelosestraat tot vlakbij een vijandelijke stelling.⁸

03.45 uur: 4th Bn Dorset Regt (4 Dorsets) vertrekt naar het verzamelgebied in Enschede.⁹

05.00 uur: het stafeskadron SRY arriveert in Enschede in stromende regen. De regimentscommandant, Lt.-Col. Christopherson, neemt met zijn Sherman-tank, bijgenaamd Robin Hood, positie in op een bedrijfsterrein (waarschijnlijk Van Heek - Schuttersveld, Hengelosestraat) vanwaaruit hij die dag contact onderhoudt met zijn eskadrons. De overige eskadrons komen wat later, omdat ze opgehouden zijn door de

During the night the 43rd Div move to a new axis Enschede - Hengelo - Borne. At midnight 130th Inf Bde makes a start to move the troops. The route is almost unpassable due to the heavy rain coming down then. The tank regiment of the Sherwood Rangers Yeomanry move together with them. Initially the hour of attack is set for 06.30 hours, but because of the sustained delay this is moved to 09.00 hours.⁶

01.30 hours: SRY marches over bad roads to Enschede.

02.00 hours: the 7th Bn The Hampshire Regt (7 Hamp) (Lt.-Col. D.E.B. Talbot) is transported in lorries from the area Wegdam - Neede - Noordijk through the woods to Enschede. There they arrive 40 minutes later than scheduled. The bad condition of the dirt roads have caused a lot of vehicles to get stuck. Yet these succeed in joining the battalion in Enschede later. The starting point is in Enschede, Deurningerstraat - corner of Walhofsweg - Roomweg.⁷

02.30 hours: the 5th Bn Dorset Regt (5 Dorsets) passes the starting point. The marching order is: C-coy, Tactical HQ, A-coy, B-coy. The march towards Enschede passes sluggishly because of the roads being full of craters. Once through Enschede the battalion is still transported by lorries to the point at Hengelosestraat up to an enemy position.⁸

03.45 hours: the 4th Bn Dorset (4 Dorsets) leaves for the assembly area in Enschede.⁹

05.00 hours: the HQ squadron SRY arrives at Enschede in torrential rain. The regimental commander, Lt.-Col. Christopherson, with his Sherman tank, nicknamed Robin Hood, takes up position on an industrial area (probably Van Heek - Schuttersveld, Hengelosestraat) from where he keeps in touch with his squadrons that day. The remaining squadrons arrive somewhat later because they were held up due to the deplorable road conditions. By

deplorabele toestand van de wegen. Tegen de ochtend klaart het weer op en wordt er ontbeten, waardoor ieder opgemonterd raakt. De legerpredikant, Reverend Skinner, die deel uitmaakt van het stafeskadron, komt midden op de ochtend bij de tank van Lt.-Col.

Christopherson en beleeft daar enkele onwezenlijke momenten:

“Robin Hood” staande op een fabrieksterrein, was bezig iets van een gevecht te leiden ergens in de stad of op zijn minst het contact te bewaren, terwijl opgewonden jongeren, blij als ze waren bevrijd te zijn, hun gevoelens de vrije loop lieten. Dit deden ze door van alle kanten op de tank te klimmen en er de antennes tegen elkaar te wrijven en dat soort zaken. Daarna ben ik de hoofdstraat ingegaan om te kijken hoe de zaken ervoor stonden. Overgebleven Duitse infanteristen werden te voorschijn gehaald.

Halverwege de hoofdstraat (Hengelsestraat, Enschede) werd er van beide zijden plotseling gevuurd, waarop ik een zaak in dook om er dekking te zoeken. Het was een kapperszaak. Daar heb ik mijn haar laten knippen, terwijl ik wachtte tot het wat rustiger was geworden. Pas later besepte ik dat het toch wel wat ongewoon was je haar te laten knippen, terwijl buiten zoiets als een gevecht plaats vond.

Vroeg in de middag was de situatie onder controle en de stad veilig. De voertuigen begonnen zich te verplaatsen naar overnachtingsplaatsen etc. in het stadspark. We slaagden erin ons te wassen en een maaltijd te bereiden, maar de menigte was te talrijk en uitgelaten, waardoor wij geen slaap konden inhalen, hoe moe we ook waren. Tegen 19.00 uur vertrokken we naar de naburige stad Hengelo. Daar werden we in huizen ingekwartierd en lag ik om 23.00 uur in bed. Ik heb als een blok geslapen in een lekker bed en ben de volgende morgen rond 08.30 uur met een heerlijk gevoel wakker geworden.¹⁰

morning the weather clears and breakfast is made, which heartens everyone. The army chaplain, Reverend Skinner, being part of the HQ squadron, arrives in the middle of the morning at the tank of Lt.-Col. Christopherson and experiences some unreal moments:

“Robin Hood” (Lt.-Col. Christopherson) in a factory yard trying to command a bit of a battle somewhere in the town, or at least keep in touch, while excited youngsters let off their high spirits at being liberated by swarming all over the tank, rubbing ariels together and so on.

Went down main street to see how things were going. Odd elements of German infantry being winkled out. Half way down main street firing broke out at both ends so I dived into a shop for cover. It was a barber’s shop, so I had a haircut while waiting for things to simmer down. Only later did it strike me as somewhat unusual to have one’s haircut while a bit of a battle went on outside.

By early afternoon things sorted out and town clear. Vehicles began sorting out into leaguers etc in the town park. Managed a wash and a meal, but people too numerous and hilarious for us to catch up on sleep, tired though we were. At 19.00 moved on to neighbouring town of Hengelo. Billed in houses and in bed by 23.00. Slept like a log in a comfortable bed, and woke feeling marvellous about 08.30.¹⁰

10.00 uur: 12 KRRC verplaatst zich vanuit posities langs het kanaal via Boekelo naar Enschede waar het bataljon om 12.00 uur arriveert.

Aanval op Hengelo

09.00 uur: begin van de aanval op Hengelo door 7th Hampshire Regt (7 Hamps) ondersteund door het B-esk Sherwood Rangers Yeomanry. Het plan van 7 Hamps is Hengelo vanuit het noordoosten binnen te trekken. Deze operatie is in vier fasen verdeeld, terwijl de stad voor het bataljon in vier sectoren ingedeeld is om op die manier de controle erover te vergemakkelijken. Deze sectoren bestrijken het gebied: spoorlijn Oldenzaal - station - centrum tot Thiemsbrug - Bornsestraat - Deurningerstraat. Het bataljon dat een afstand van ongeveer 6 km moet afleggen, wordt vervoerd in vrachtwagens voorafgegaan door het carrierpeloton zonder de sectie vlammenwerpers, onmiddellijk gevolgd door de gevechtscompagnies, waarbij elke compagnie ondersteund wordt door een peloton tanks van B-esk. Sherwood Rangers Yeomanry.

7 Hamps volgt eerst de Enschedesestraat en daarna een route door Driene via de Bosweg om Hengelo in oost-noordoostelijke richting (Oldenzaalsestraat) te naderen.

Dorsets en Sherwood Rangers

Hierna volgt 5 Dorsets (Lt.-Col. Bredin) ondersteund door het A-esk Sherwood Rangers Yeomanry. Maj. Chris Sidgewick van 147th Field Regt RA, Essex Yeomanry, rijdt op een tank van het A-esk mee als waarnemingsofficier. Zijn batterij, 413 Bty, heeft posities ingenomen dichtbij de uitgangspositie van A-esk SRY. 5 Dorsets krijgt eveneens vuursteun van de divisie-artillerie, 112th Field Regt RA. Dit regiment heeft gistermiddag al een batterij, 220 Bty, gestationeerd bij de boerderijen "Hollandsche Boer" en Schipper, aan de weg Beckum - Delden.

De sector van 5 Dorsets is het gebied tot aan de spoorlijn naar Oldenzaal, Grundel, - Breemarsweg - kanaalzone - industriegebied - Tuindorp - Deldenerstraat.

10.00 hours: 12 KRRC move from positions along the canal via Boekelo to Enschede where the battalion arrives at 12.00 hours.

Attack on Hengelo

09.00 hours: beginning of the attack on Hengelo by 7th Hampshire Regt (7 Hamps) supported by the B-squadron Sherwood Rangers Yeomanry. The plan of 7 Hamps is to invade Hengelo from the northeast. This operation is divided into four phases, while for the battalion the town is divided into four sectors in order to facilitate control over it. These sectors cover the area: railway Oldenzaal - railway station - centre up to Thiemsbrug - Bornsestraat - Deurningerstraat. The battalion, which have to cover a distance of about 6 km, are transported in lorries preceded by the carrier platoon without the section of flame-throwers, immediately followed by the battle companies, while each company are supported by a troop of tanks of B-squadron Sherwood Rangers Yeomanry.

7 Hamps first follows Enschedesestraat and then a route through Driene via the Bosweg in order to approach Hengelo from east-northeasterly direction (Oldenzaalsestraat).

Dorsets and Sherwood Rangers

After this 5 Dorsets (Lt .Col. Bredin) follows, supported by A-squadron Sherwood Rangers Yeomanry. Maj. Chris Sedgewick of 147th Field Regt RA, Essex Yeomanry, rides along on a tank of A-squadron as observation officer. His battery, 413 Bty, have taken up positions close to the starting point of A-squadron SRY. 5 Dorsets also gets fire support from the division artillery, 112th Field Regt RA. Yesterday afternoon this regiment already stationed a battery, 220 Bty, near the farms of "Hollandsche Boer" and Schipper, on the road Beckum - Delden. The sector of 5 Dorsets is the area up to the railway to Oldenzaal, Grundel - Breemarsweg - canalzone - industrial area - Tuindorp - Deldenerstraat.

5 Dorsets heeft als hoofdas de Enschedesestraat en trekt Hengelo te voet binnen. Voorop gaat C-cie (maj. Hewson). Ter hoogte van de Kettingbrug (café halverwege Hengelo, nu een ruïne) wordt een brencarrier van twee kanten onder vuur wordt genomen: rechts vanuit de bossen door geweervuur en links door Spandauvuur dat afkomstig was van Duitse parachutisten die zich ingegraven hadden in de wal van de tuinen van De Belder: *De brencarrier werd beschoten vanuit een schuttersput in de wal van De Belder, waarna Duitsers uit de villa stormden om hun kameraden te helpen. Gefreiter Thalmann sneuvelt ten gevolge van de Engelse tegenaanval.*¹¹

De drie inzittenden, Pte Butler, Pte Carver en Cpl. Parkinson sneuvelen daarbij. Zij worden tijdelijk begraven in de tuin van De Broeierd (café aan de rand van Enschede; van daaruit worden ze later overgebracht naar de Oosterbegraafplaats in Enschede). De sectiecommandant Cpl. Rudd besluit de mitrailleurspost in zijn eentje via de villa. Hij doodt een Duitser en neemt er twee gevangen.¹² Tanks van het A-esk SRY zien een bundel Tellermijnen liggen die door de pioniers o.l.v. L/Cpl Holt onder bedreiging van mortier- en ander lichte wapens onschadelijk gemaakt wordt:¹³

*Links van de linker oprijlaan van De Belder lagen 24 mijnen en in de greppel richting Enschede 12 stuks.*¹⁴

Daarop zetten de tanks hun opmars voort. Een deel rukt op langs de spoorlijn Enschede - Hengelo.

Op datzelfde moment trekt D-cie (Maj. Hartwell) over de rechterflank door de Driener bosrand om ook daar de laatste tegenstandsnesten op te ruimen. Al spoedig komen de eerste krijgsgevangenen binnen. Het zijn parachutisten. Tegelijkertijd is A-cie (Maj. Allen) over de linkerflank getrokken om een steunpunt te formeren in de zuidoost-hoek (omgeving Twekkelerweg) van de stad. Daarvoor moet eerst open terrein overgestoken worden dat deels onder vuur is komen te liggen van de eigen tanks en artillerie (wei- en akkerlanden tussen de Enschedesestraat en het kanaal):¹⁵

*De Duitsers die vlak bij de Waarbeek zaten, konden hun posities gedurende enkele dagen behouden; daarom werd door tanks en artillerie constant in die richting gevraagd.*¹⁶

5 Dorsets have Enschedesestraat as a main axis and marches into Hengelo on foot. Up front goes C-coy (Maj. Hewson). Off the Kettingbrug (public house halfway Hengelo, now a ruin) a fighting vehicle is fired on from two sides: to the right from the woods by rifle fire and to the left by Spandau-fire:

*The brencarrier was shot at from a foxhole in the embankment of De Belder, after which Germans stormed out of the villa to help their comrades. Gefreiter Thalmann is killed as a result of the English counter attack.*¹¹

The three occupants, Pte Butler, Carver and Cpl. Parkinson, are killed. They are temporarily buried in the garden of De Broeierd (public house at the border of Enschede). Later they are moved from there to the Westerbegraafplaats (cemetery) in Enschede). The section commander Cpl. Rudd attacks the machine-gun post all alone, kills a German and takes two prisoners.¹² Tanks of A-squadron SRY notice a bundle of Teller mines, which are rendered harmless by the pioneers under command of L/Cpl Holt under threat of mortar and other light weapons:¹³

*On the left side of the left carriage sweep of the De Belder villa lay 24 mines and another 12 in the ditch in the direction of Enschede.*¹⁴

After that the tanks move on. Some advance along the railway line Enschede - Hengelo.

At the same moment D-coy (Maj. Hartwell) advance over the right flank through the edge of the Drienerwood in order to remove the last nests of resistance there as well. Soon the first prisoners of war arrive. These are paratroopers. Simultaneously A-coy (Maj. Allen) have moved over the left flank to form a support-point in the southeast corner (vicinity of Twekkelerweg) of the town. For that purpose open terrain must be crossed first that lies partly under friendly fire from their own tanks and artillery (meadows and fields between Enschedesestraat and the canal):¹⁵

*Near the Waarbeek [restaurant] the Germans were still able to hold their positions for another few days and there was constant and heavy firing from tanks and guns in that direction.*¹⁶

De artillerie die in stelling staat in Beckum - bij de Waarbeek konden de Duitsers namelijk nog enkele dagen standhouden en er werd in die richting voortdurend hevig geschoten met tanks en kanonnen - komt vanaf 11.40 uur daadwerkelijk in actie en vuurt 548 granaten af op de door 5 Dorsets opgegeven doelen.^{17, 18, 19} Vanaf de kanaaldijk worden ze namelijk bestookt door mortieren en lichte wapens. Op het spoor achter de marechausseekazerne stond ook nog luchtafweergeschut.²⁰ Als gevolg van het tank- en artillerievuur worden de huizen bij de sluizen kapotgeschoten evenals twee huizen aan de Balksweg. Ook de watertoren, waarin Duitsers zich als waarnemers verschanst hebben, wordt geraakt door tankvuur.²¹

13.00 uur: de rand van Hengelo is bereikt. Nadat A-cie haar doel bereikt heeft, trekt B-cie (Maj. Allen) door haar linies en neemt na geringe tegenstand posities in het zuidwestelijk deel van de stad bij de Boekelosebrug / Oelerbrug, waar de Royal Engineers van 204 Field Company een brug zouden slaan. Daar maakt zij veel Duitsers krijgsgevangen (ca. 100). Daarop worden patrouilles uitgezonden naar de toegangsroutes van de stad en worden kleine Duitse eenheden die belast zijn met de bewaking ervan, ook gevangen genomen. Hun aantal bedraagt 110, waarvan de meesten nog maar rekruten (15-, 16-jarigen) zijn. Bij de Oelerbrug wordt nog even tegenstand geboden. De laatste kanaalverdedigingen worden uitgeschakeld. Tanks van het A-esk. SRY die zich op de Breemarsweg bevinden, worden gewaarschuwd dat in enkele huizen aan de Oelerweg - Dorastraat zich Duitsers schuil houden. Een salvo uit de tankkanonnen beschadigt enkele nokgevels, maar de Duitsers weten te ontvluchten richting Delden via de spoordijk.²²

Ondanks de gevaarlijke toestand zijn er toch Hengeloërs op straat. Zij zien dat tanks vanaf de Marechausseekazerne aan de Enschedesestraat - hoek Kuipersdijk vuren richting het spoorviaduct Enschedesestraat. Door het granaatvuur wordt het spoortalud geraakt, breken takken van de bomen, worden schoorstenen beschadigd en breken ruiten.²³

The artillery positioned at Beckum actually comes into action from 11.40 hrs (16) and fires 548 shells on the targets designated by 5 Dorsets (17 and 18), since they are harassed by mortar and small arms fire from the canal dyke.^{17, 18, 19} Also an AA-gun has been placed on the railway behind the Military Police barracks at the Enschedesestraat.²⁰ As a consequence of the tank and artillery fire the houses near the locks are shot to pieces as well as the two houses on Balksweg. The water tower, in which German observers have taken cover, is hit too.²¹

13.00 hours: the border of Hengelo has been reached. After A-coy have reached its goal, B-coy (Maj. Allen) move through its lines and take up position after slight resistance in the south-west part of the town near the Boekelose Bridge / Oeler bridge, where the Royal Engineers of 204 Field Company were to lay a bridge. There they take many German prisoners (approx. 100). Then patrols are sent to the access routes of the town and small German units, assigned with guarding these routes, are also taken prisoner. Their number is 110, most of which are still recruits (15, 16 year olds). At the Oeler bridge resistance is given only briefly. The last canal defences are eliminated. Tanks of A squadron SRY in Breemarsstraat have been warned for hidden Germans in some houses on Oelerweg. A gunshot damages some ridges, but the Germans succeed in escaping into the direction of Delden by following the railway.²²

Yet, in spite of the dangerous situation there are citizens of Hengelo in the streets. They watch as tanks fire from the Military Police barracks on Enschedesestraat - corner of Kuipersdijk in the direction of the railway arch on Enschedesestraat. The shellfire hits the railway embankment, branches break from trees, chimneys are damaged and windowpanes are shattered.²³

D-cie heeft Hazemeyer (A-doel van de "T" Force) aan de Tuindorpstraat volledig in tact in handen gekregen: *Duitsland was als gevolg van het Verdrag van Versailles niet toegestaan oorlogsapparatuur in eigen land te fabriceren. Om toch in de behoefte te voorzien was Hazemeyer al voor de oorlog ingehuurd, waar toen ook al Duitsers werkten. Na de bevrijding bleken velen goede Duitsers geweest te zijn; zij konden zich immers vrijelijk bewegen.*²⁴

Dit bedrijf wordt gebruikt om er een vuurcontrole-systeem, zgn A.A.-Predictor (Anti Aircraft) te ontwikkelen. Dit is een apparaat dat in staat is de hoogte van een vliegtuig te bepalen. Het stond op een geheime lijst van het 30 Corps. Een marine-officier van de T- Force trof tijdens zijn inspectie er het laatste type aan, waarvan er slechts twee bestonden. De andere was nog in handen van de Duitsers. Bovendien kreeg de compagnie de gehele geheime correspondentie van de afgelopen 10 jaar met het Duitse Ministerie van Marine in handen.

Tijdens de gevechten zijn naast de drie eerder genoemde gesneuvelden van 5 Dorsets (Butler, Carver, Parkinson) er vijf gewond geraakt (o.a. Lt. Champion, A-cie).

D-coy have captured the Hazemeyer factory on Tuindorpstraat (A-target of the "T" Force) completely intact: *As a consequence of the Treaty of Versailles Germany was not allowed to manufacture war equipment at home. To meet the need Hazemeyer had been hired even before the war. Even then Germans had already been working there. After the liberation many turned out to be good Germans: they had always been able to move freely.*²⁴

This company used to develop a fire-control system, the so-called A.A.-Predictor (Anti Aircraft). This apparatus is capable of determining the altitude of an aeroplane. It was on the secret list of 30th Corps. During his inspection a naval officer of the T-Force found the latest type, of which only two existed. The other was still in German hands. Moreover, the company laid hands on the entire secret correspondence with the German Naval Ministry of the last ten years.

During the fights in addition to the three casualties of 5 Dorsets (Butler, Carver, Parkinson) mentioned earlier, five were wounded (Lt. Champion, A-coy, among others).

■ Grafstenen van de drie gesneuvelde Dorsets op de Oosterbegraafplaats in Enschede

■ Gravestones on the Eastern Cemetery (Enschede) of the three Dorsets killed in action near Hengelo

■ B-eskadron Sherwood Rangers Yeomanry met 7 Hampshires, de Broeierd, Hengelsestraat-Bosweg

■ B-sqdn SRY with 7 Hamps entering the woods Hengelsestraat-Bosweg

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *7 Hampshire in Driene*

Collectie: Algemeen Rijksarchief
Archief: Stichting Oald Hengel

■ *7 Hampshire met Sherwood Rangers (Valentine tank) in Driene*

■ *7 Hamps with SRY in Driene*

Collectie: Algemeen Rijksarchief
Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Breukinksweg, hoek Wiedickbeekweg*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Driene*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Gevangen genomen Duitsers*

■ *Germans taken prisoner*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Gevangen genomen Duitsers*

■ *Germans taken prisoner*

Collectie: Algemeen Rijksarchief
 Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Mitrailleur (Vickers) opgesteld richting huizen naast voormalig café Pentrop*

■ *Infantry 7 Hamps (Vickers) in action Oldenzaalsestraat*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Het resultaat van de actie driesprong Pentropsdijk - Oldenzaalsestraat met links een rokend café Pentrop*

■ *Successful result of the action*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Shermantank (Firefly) met infanterie in dekking (7 Hamps) ter hoogte van de Algemene Begraafplaats, Oldenzaalsestraat. Tank verderop van Lt. Gaiger*

■ *Sherman covering infantry nearby the Cemetery Oldenzaalsestraat. The tank further down the road is Lt. Gaiger's*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *De kust is veilig*

■ *The coast is clear*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Algemene Begraafplaats, Oldenzaalsestraat ter hoogte van het pad tegenover Spit, dat langs het kerkhof liep*

■ *Cemetery Oldenzaalsestraat*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Oldenzaalsestraat met brandend café 't Rot, daarachter de O.L.V. Kerk. Let op de soldaten in de sloot.*

■ *Burning pub 't Rot at Oldenzaalsestraat. Pay attention to the soldiers in the ditch*

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

Hampshires en Sherwood Rangers

09.00 uur: 7 Hamps heeft als hoofdas de Bosweg en steekt door naar de Oldenzaalsestraat. Driene wordt niet verdedigd, pas aan de rand van Hengelo wordt tegenstand geboden.

Fase 1: als het carrierpeloton (C-cie) ter hoogte van de kruising Landmansweg - IJsbaanweg gekomen is, wordt het vanuit verschillende kanten onder vuur genomen door Duitse groepen die de Oldenzaalsestraat bestrijken. Daarop stijgen de compagnies uit en brengt C-cie zowel het mortierpeloton als het middelzware mitrailleurpeloton (9 Pl C Coy 8Mx) in stelling. A-cie trekt samen met een peloton tanks direct achter het carrierpeloton op om zo de achterhoede van het bataljon te beveiligen. Daartoe neemt de compagnie posities in de bosranden aan beide zijden van de Oldenzaalsestraat ter hoogte van het Bartelinkslaantje. Ondertussen is het carrierpeloton erin geslaagd de vijandelijke posities te lokaliseren en ze onderhanden te nemen.

Fase 2: B-cie wordt nu ingezet met een peloton tanks B-esk. SRY om het gebied tussen de spoorlijn en de Oldenzaalsestraat te zuiveren om vervolgens een steunpunt in Hengelo (Vogelbuurt) te veroveren. De compagnie wordt slechts vanuit één punt onder vuur genomen. Met steun van de tanks wordt deze weerstand gebroken.

C-cie, uitgebreid met een peloton tanks en een sectie vlammenwerpers, trekt op hetzelfde moment door de linies van A-cie, Bartelinkslaantje - IJsbaanweg, om het gebied aan weerszijden van de Oldenzaalsestraat te zuiveren en de noordoostelijke rand van de stad (rondom Deurningerstraat - Castorweg) in handen te krijgen. De compagnie krijgt het te verduren van Duitsers die zich in café Pentrop verschanst hebben. Met steun van de tanks B-esk SRY en de sectie vlammenwerpers worden ze uitgeschakeld. Café Pentrop wordt daarbij in brand geschoten. Daarop wordt het tankpeloton van Lt. Gaiger naar voren gestuurd om de stad binnen te trekken. Vanuit de tuin van café 't Rot (hoek Sloetsweg - Oldenzaalsestraat) wordt zijn tank beschoten door Duitsers met

Hampshires and Sherwood Rangers

09.00 hours: 7 Hamps have the Bosweg as its main axis and cuts through to Oldenzaalsestraat. Driene is not defended, only at the edge of Hengelo resistance is offered.

Phase 1: When the carrier platoon (C-coy) has arrived off the crossroads of Landmansweg - IJsbaanweg, it is subjected to fire from different angles by German troops which cover Oldenzaalsestraat. Thereupon the companies dismount and C-coy place the mortar platoon as well as the medium machine-gun platoon (9 Pl C Coy 8Mx) into position. A-coy advance together with a platoon of tanks immediately behind the carrier platoon in order to guard the rear of the battalion. For that purpose the company take up positions in the outskirts of the wood on both sides of Oldenzaalsestraat off Bartelinkslaantje. In the meantime the carrier platoon has succeeded in determining the enemy's positions and giving them a real roasting.

Phase 2: Now B-coy are launched with a troop of tanks B-squadron SRY in order to mop up the area between the railway line and Oldenzaalsestraat and then capture a support point in Hengelo (Vogelbuurt). The company are fired on from one point only. With the support of tanks this resistance is broken. C-coy, extended with a platoon of tanks and a section of flame-throwers, move through the lines of A-coy, Bartelinkslaantje - IJsbaanweg at the same moment, in order to mop up the area on either side of Oldenzaalsestraat and secure the northeast edge of the town (around Deurningerstraat - Castorweg). The company are harassed by Germans entrenched in Pentrop public house. With the support of tanks of B-squadron SRY and the section of flame-throwers these are eliminated. Pentrop pub is hit and burns. At that Lt. Gaiger's tank troop is sent forward to march into town. From the garden of café 't Rot (public house) (corner of Sloetsweg - Oldenzaalsestraat) his tank is subjected to fire by Germans equipped with Panzerfausts. Off the Algemene Begraafplaats (cemetery, Oldenzaalsestraat) his tank is knocked out

Panzerfausten. Na enkele treffers wordt zijn tank ter hoogte van de Algemene Begraafplaats (Oldenzaalsestraat) uitgeschakeld. De bemanning slaagt erin het voertuig heelhuids te verlaten. Zij wordt omstuwd door Noorkers (inwoners van de Hengelose wijk de Noork) die hen in triomf mee naar huis nemen. Ondertussen is de rest van zijn peloton verder opgerukt en rapporteert ook opgehouden te worden door een jubelende menigte:

Onze route liep 6 km lang dwars door bijzonder aantrekkelijk parkachtige landerijen die de vijand niet verdedigde. We ontmoetten tegenstand aan de rand van Hengelo, maar de vijand vertoonde weinig vastberadenheid. Toen eenmaal de weerstand gebroken was, werd het peloton van Lt. Gaiger naar voren gestuurd om de stad binnen te trekken. Hij vertrok met zijn normale snelheid van ongeveer 45 km/uur, maar zijn geluk liet hem uiteindelijk in de steek, want een felle actie van een Duits bazookateam vanuit een tuin had tot resultaat dat het voertuig na drie treffers uitgeschakeld werd en hij zijn mobiliteit verloor.

Weldra stroomden de mensen de straten op, die uitbundig van vreugde waren; de tankbemanning die uit haar voertuig gestegen was, werd in triomf weggedragen en in een woonkamer in een buitenwijk feestelijk onthaald.

Lt. Gaiger was aan zijn hand gewond, maar het duurde enige tijd voor we erin slaagden hem van de menigte zogenaamde hulpverleners los te weken. Tegen zijn zin in werd hij met een list meegenomen. Het tweede slachtoffer was het gevechtstenuw van huzaar Hughie McDonald, dat drijfnaat was geworden toen hij in een sloot gevlucht was. Een flinke Nederlandse huisvrouw (huize Sombekke) had dat onder handen genomen, maar niemand weet wat hij gedurende dat droogproces gedaan heeft. Sgt 'Newcastle' Brown en Cpl. Sheehy waren verder opgerukt, maar zij rapporteerden al gauw dat zij werden opgehouden door een jubelende menigte. Weldra veranderde de stad zich in een 'bevrijd Brussel' in het klein. Heel Hengelo was uitgelopen en bewoog zich als een kolkende massa door de

after a few hits. The crew succeed in dismounting from the vehicle unharmed. They are thronged by Noorkers (citizens living in a Hengelo quarter called the Noork), who take them home in triumph:

- Lt. Gaiger wordt verbonden ter hoogte van Sombekke, Oldenzaalsestraat. Man met kopje is Hughie McDonald, de codriver van Sgt. Browns tank, die een nat heeft gehaald
- Medical attendance of Lt. Gaiger, Hughie Mc Donald, Sgt. Browns codriver, enjoying a cup of tea after his soaking action

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

Our path lay across about 4 miles of most attractive parkland which the enemy did not defend.

Resistance began in the outskirts of Hengelo, but was not very determined and once the crust was broken Lt. Gaiger's troop was sent in to make progress through the town. He set off at his normal speed, i.e. about 30 m.p.h., but at last his good luck deserted him, a brisk action with a German bazooka team in a garden resulted in their destruction and his immobilisation after three hits. Already the streets were filling with riotously happy Dutch folk, and the crew, having baled out, were bone away in triumph to be feted in a suburban drawing room. Lt. Gaiger was wounded in the hand, but it was only later we succeeded in extracting him from a crowd of would-be helpers and then he was unwillingly evacuated by guile. The only other casualty was the Trooper Hughie McDonald's battle

straten. Sommigen hadden gezinnen van wel 15-16 kinderen.

Hier en daar waren nog Duitse groepen, terwijl de toestand bijna onwerkelijk werd. Hele infanterie-eenheden verdwenen al dan niet vrijwillig in de menigte, waardoor slechts enkele verblijfplaatsen nauwkeurig op de kaart van de bataljonscommandant aangegeven konden worden. Tegen de avond trok het B-eskadron door de stad om het motorbataljon (12 KRRC) te helpen bij hun taak de bossen in westelijke richting (Woolde) te zuiveren.

Deze operatie verliep soepel. Toch deed zich tijdens deze mars een spannende moment voor: Trp. McCavish die in zijn co-driverplaats thee aan het zetten was, kreeg plotseling het bevel te vuren met zijn machinegeweer op de zich terugtrekkende vijand en wel op het moment dat het water begon te koken. Dank zij het razendsnelle ingrijpen van chauffeur, Stan Birch, die een thermosfles te voorschijn toverde, kreeg de bemanning de kans de Duitsers te overmeesteren en hun thee te redden. Tenslotte kon ons eskadron om 01.00 uur voor het eerst sedert negen dagen onder een dak slapen.²⁵

Lt. Gaiger schrijft later:

Geachte X, Ik schrijf je om je te bedanken voor de geweldige ontvangst die ik in Hengelo gekregen heb. Ook zou ik je willen bedanken voor de aandacht die je aan mij schonk nadat ik gewond was geraakt. Mijn hand is nu beter en ik ben terug bij mijn regiment. Ik vraag mij af of je de foto's hebt gezien die die dag zijn genomen. Als je er een paar van kunt bemachtigen, dan zou je mij een plezier doen ze mij op te sturen. Tot nu toe heb ik er geen enkele van gezien. Ik wens je alle goeds toe. R.D. Gaiger

P.S.: Ik zal Hengelo nooit vergeten, al was ik er maar gedurende enkele uren.²⁶

dress, soaked when he took refuge in a ditch. This a determined Dutch house-wife took in hand, but what he was doing during the drying process we do not know.

Sgt. "Newcastle" Brown and Cpl. Sheehy had pressed on, but soon reported that they were completely held by cheering crowds. The town rapidly became a "liberated Brussels" in miniature, with all Hengelo and his wife and his 15-16 children seething around the streets. There were still parties of Germans there and the situation approached the fantastic. Troops of our infantry were swallowed up and lost in the crowds, willingly or otherwise, and the locations shown neatly on the battalion commander's map were nominal only.

By the evening the B-squadron made its way through the town to assist our motor battalion (12 KRRC) in clearing some woods to the West. This operation proceeded smoothly, the only crisis occurring when Trooper McCavish, engaged in brewing tea in his co-driver's seat while advancing, was suddenly called upon to fire his machine-gun at retreating enemy just as the water was boiling; only the speedy production of a flask by Trooper Stan Birch, the driver, permitted the crew to have the Germans and their tea too. Eventually at 1 a.m. the squadron settled gratefully under our first roof for nine night.²⁵

Lt. Gaiger wrote in his letter:

Dear X, I am writing to thank you for the wonderful reception which I had at Hengelo. I would also thank you for the attention you gave after I had been wounded. My hand is now better and I am back with my regiment. I wonder if you have seen any of the photographs that were taken that day. If you can get any I would be glad if you would send me some as I have not seen any yet. Wishing you all the very best. R.D. Gaiger. P.S. I shall never forget Hengelo, although I was there only a few hours.²⁶

Fase 3: Nu wordt D-cie naar voren gehaald om de noordelijke centrale sector (Wilbert), terwijl B-cie verder trekt om de zuidelijke centrale sector (Thiemsbrug - station) te bezetten.

Ons (B-esk SRY) doel was Hengelo. Andere pelotons van ons eskadron troffen voornamelijk sluipschutters aan totdat het station was bereikt.

Van daaruit liep er een weg de stad uit die we moesten zuiveren. We konden nog net een glimp opvangen van enkele vrachtwagens een paar honderd meter voor ons uit. Daar schoten we met onze 17pdr een aantal rondes op. We kregen vuur terug dat we beantwoordden met een machinegeweer, maar toen we weldra werden omringd door een mensenmassa moesten we ermee ophouden. Het werd al spoedig een uitbundig straatfeest, waarbij ze het gezellige spelletje genaamd 'Oranjeboompje (Boven)', wij noemen het oranjebloesems, deden. De oranje vlaggen trokken echter de meeste aandacht.

Een stel flessen werd in onze richting geduwd die door ons dankbaar in ontvangst werden genomen. De feestvreugde werd helaas spoedig bedorven doordat het Nederlandse Verzet de collaborateurs voor zich uit joeg, waarbij de vrouwen kaal geschoren werden. Wij maakten daar een eind aan, berijdden hen en brachten ze onder begeleiding terug.

Onze tank werd naar het eind van de straat, de Oude Postweg, gestuurd om daar aan de rand van de stad een goed positie in te nemen. Het bleek echter dat er geen Duitser meer te vinden was. Wij werden uitgenodigd om bij een Nederlands gezin Falkman intrek te nemen. 's Avonds hadden we er een klein feestje, maar waar ze gek op waren was dat wij hun maaltijden konden aanvullen met onze conserven. Zij hadden ongeveer een week lang uitsluitend op aardappels geleefd en daarvoor in de winter op tulpenbollen. Vandaar dat onze groenten en vlees in blik een goede ruil was, aangezien wij wekenlang geen gekookte aardappels of aardappelpuree hadden gezien.

Phase 3: Now D-coy are sent forward to occupy the north central sector (Wilbert), while B-coy move on in order to occupy the south central sector (Thiemsbrug - Station).

Orders received that we were to head back into Holland to chase the Germans out of Hengelo and Enschede. Our objective was Hengelo. Other troops in the squadron were engaged a bit mainly from snipers until the Railway station was reached from there was one road out of town which we had to clear. We just managed to catch a glimpse of some trucks several hundreds yards ahead so put a few 17pdr rounds after them. We were fired on and returned with machine gun, but as we were soon surrounded by crowds of Dutch we had to stop. It soon became a wild street party doing knees-up "Orange-boompje", orange bloomers we call it, but the orange flags were much in evidence. A couple of bottles were thrust at us and gratefully received, but it soon degenerated with Dutch partisans chasing out the German collaborators, with all the women being shaved bald. We ended up having to rescue them and get them back under escort.

Our tank was sent to the end of the street, "Old Post Way" to take a good position at the outskirts of the town, but it was soon all clear of Germans. We were invited to stay with a Dutch family the Falkman's and had a small party in the evening, but what made their day we were able to augment their meals with some of our tinned stuff. They had been existing on solely potatoes for about a week, and earlier during the winter on tulip bulbs, our tinned M&V (meat and vegetables) was a fair exchange as we hadn't seen boiled or mashed spuds for some weeks.

Het Nederlandse Verzet hield een parade en deed daarbij iets bijzonders door hun wapens aan ons over te dragen; dat gebeurde niet omdat we ons daar druk over zouden maken, maar op die manier kreeg ik een mooie, kleine Browning .28 pistool in mijn bezit.²⁷

The Dutch resistance made a parade and a big thing on handing over their arms to us, not that we bothered, but I did collect a nice little Browning .28 pistol.²⁷

■ Oldenzaalsestraat - Sloetsweg. Duitsers die nog in de St. Jansschool B en de huizen aan de oostzijde zaten worden doorgestuurd naar het verzamelpunt: plantsoentje Leeuwerikstraat - Oude Postweg

■ Oldenzaalsestraat - Sloetsweg. Captured Germans sent forward to a prisoners' assembly point

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ Oldenzaalsestraat ter hoogte van Ponsioen
 Voertuig: universal carrier
 Vehicle: universal carrier

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ Oldenzaalsestraat, ingang St. Jansschool A

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ Oldenzaalsestraat. De afgerasterde huizen links en de school waren door de Duitsers gevorderd. Voertuig: universal carrier

■ Oldenzaalsestraat. The fenced houses and the school were requisitioned by the Germans

Collectie: Algemeen Rijksarchief Archief: Stichting Oald Hengel

■ Oldenzaalsestraat voorbij de ingang van het R.K. Ziekenhuis Gerardus Majella

■ Oldenzaalsestraat near the entrance of the Roman Catholic Hospital

Collectie: Algemeen Rijksarchief
 Archief: Stichting Oald Hengel

■ Oldenzaalsestraat - richting Thiemsbrug ter hoogte van de Polswoningen

Collectie: Algemeen Rijksarchief
 Archief: Stichting Oald Hengel

Zonder enige tegenstand trekken de beide compagnies de stad binnen en bezetten ze hun sectoren. Op weg naar het station komen ze nog wat sluipschutters tegen. Enkele vrachtwagens met vluchtende Duitsers worden door de tanks onder vuur genomen, maar door de opkomende menigte wordt het te gevaarlijk ze nog langer te beschieten. De burgers maken het de troepen onmogelijk hun taak uit te voeren. De oorlogsoperatie verandert in een triomfantelijke optocht. Voor de bataljonscommandant, Lt.-Col. Talbot, is het bijkans onmogelijk naar zijn gevechtseenheden te rijden: hij wordt omstuwd door een jubelende menigte. Door dit alles wordt de uitvoering van fase 4 ernstig bemoeilijkt.

Fase 4: A-cie gaat tenslotte door de linies van C-cie en beveiligt de noordwestelijke sector (omgeving Weidedorp) en B-cie de zuidwestelijke sector (omgeving Thiemsbrug - Deldenerstraat).

Er worden twee bedrijven voor elektrische apparaten (o.a. Heemaf) onbeschadigd bezet, onder bewaking gesteld, totdat zij overgenomen en geïnspecteerd worden door de T-Force.

De bataljonsstaf wordt ingekwartierd in het gebouw waar de voormalige Verbindingsdienst van de Duitse legerstaf gevestigd was. De inrichting is de voorstelijk en de apparatuur is nog volledig aanwezig behalve dat de kabels doorgesneden zijn.²⁸

Delen van het B-esk. SRY worden ingekwartierd in huizen aan Oldenzaalsestraat en de zijstraten ervan, o.a. bij de familie Kroeze die zoveel onderduikers en ontsnapte krijgsgevangenen heeft geholpen: *We bleven zes gelukkige dagen in Hengelo, een stad van 30.000 inwoners. De blijde burgers waar we ondergebracht waren, boden ons hun bedden aan en we werden er als eregasten behandeld. Een stoet van kleine jongens kwam me de eerste dag en de daarop volgende dagen bezoeken met het verzoek een Tommie in huis te mogen hebben. Het speet mij (Lt.-Col. Christopherson) zeer dat we niet genoeg soldaten hadden om alle huizen te bezoeken.*

Without any resistance both companies march into town and occupy their respective sectors. On their way to the railway station they encounter a few snipers. A few lorries with fleeing Germans are subjected to fire by the tanks, but due to the amassing crowd it becomes too dangerous to fire at them any longer. The citizens make it impossible for the troops to carry out their tasks. The war operation changes into a triumphal procession.

For battalion commander Lt.-Col. Talbot it is all but impossible to drive to his battle units: he is crowded by a jubilant crowd. Because of all this the execution of phase 4 is seriously hindered.

Phase 4: A-coy finally goes through the lines of C-coy and safeguards the northwest sector (area of Weidedorp) and B-coy safeguards the southwest sector (area Thiemsbrug - Deldenerstraat).

Two companies manufacturing electrical equipment (Heemaf among others) are occupied while still undamaged, placed under guard, until being taken over and inspected by the T-Force.

The battalion HQ are billeted in the building where the former signal service of the German army HQ was housed. The furnishing is lordly and the equipment still on hand, complete but for the cut cables.²⁸

Parts of the B-squadron SRY are billeted in houses on Oldenzaalsestraat and its sidestreets, with, among others, the Kroeze family, that helped so many people and escaped POWs to go into hiding: *We had six happy days in Hengelo, a town of 30,000 population. The delighted civilians with whom we were billeted offered us their beds and we were treated as honoured guests. A succession of small boys came to see me on the first and subsequent days to ask me wishfully for a "Tommie" to stay in their homes, and I felt very sorry we had not enough soldiers to go round all the houses!*

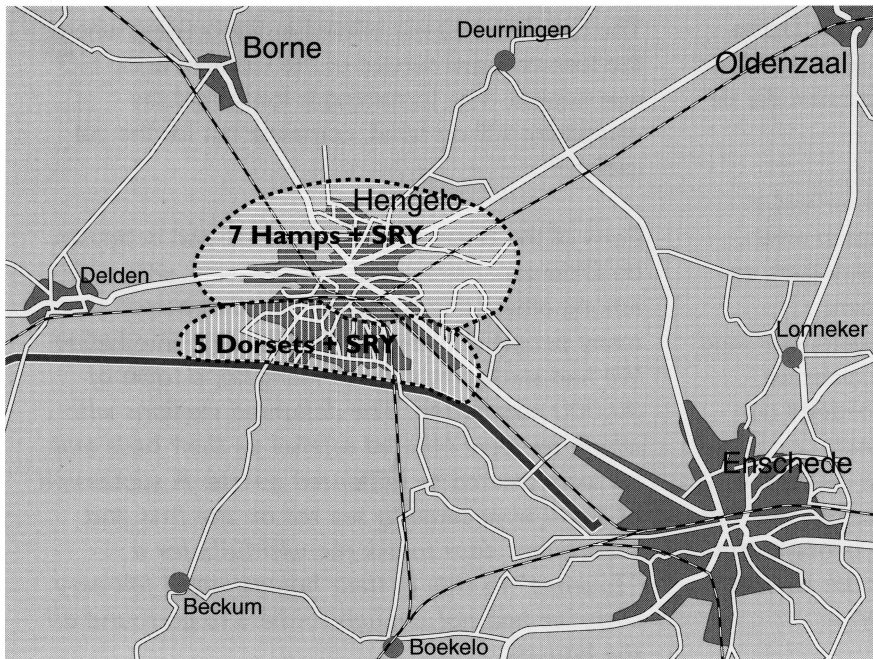
Toen we weer eens een keer temidden van de Nederlandse bevolking leefden, werden we opnieuw getroffen door hun vriendelijkheid, hun ouderwetse goedheid en eenvoud, de huishoudelijke trots van hun vrouwen en hun opmerkelijke lopende band prestaties in relatie tot de productie van hun nageslacht.²⁹

Living once more with Dutch people, we were again struck by their kindness, their old-fashioned goodness and simplicity, the house-pride of their womenfolk, and their remarkable Henry Ford results in producing offspring.²⁹

14.15 uur: Hengelo is genomen. Met de verovering van Hengelo is nu de V2-aanvoerroute Hannover - Amsterdam afgesneden. De colonnes rollen Hengelo binnen. Hartstra drukt zich daarover als volgt uit: "NU WE DE ONAFZIEBARE STOET TANKS GEZIEN HEBBEN, BESEFFEN WE DE ONOVERWINNELIJKHEID VAN DIT LEGER." Weldra verandert de stad in een 'bevrijd Brussel' in het klein. Heel Hengelo lijkt uitgelopen te zijn. Iedereen wil de bevrijders bedanken. Hele infanterie-eenheden verdwijnen in de menigte, waardoor op de kaart van de bataljonscommandanten slechts enkele verblijfplaatsen nauwkeurig kunnen worden aangegeven. Toch blijken zich hier en daar nog Duitsers op te houden.

14.15 hours: Hengelo has been taken. With the capture of Hengelo the V-2 supply line Hannover-Amsterdam has been cut off. The columns roll into Hengelo. Dr. Hartstra puts it this way: "NOW THAT WE HAVE SEEN THE IMMENSE PROCESSION OF TANKS, WE REALISE THE INVINCIBILITY OF THIS ARMY". Soon the town changes into a "liberated Brussels" on a small scale. The whole of Hengelo seems to have turned out. Everybody wants to thank the liberators. Whole infantry units disappear into the masses, because of which on the map of the batt.commanders only a few accommodations can be pinpointed accurately. It appears that there are still Germans in places.

3 april - 14.00 uur

INFOGRAPHIC: MARCEL WAANDERS - © DE TWENTSCHE COURANT TUBANTIA

De Binnenlandse Strijdkrachten schakelen een groep Hitlerjugend op weg naar het kanaal uit. Daarna slagen ze erin een kleine groep Duitsers gevangen te nemen. Tijdens de inname van Hengelo vallen nog verscheidene slachtoffers onder de burgers. Gelukkig heeft de 43 Div het hoofdvuurplan van de divisieartillerie ingetrokken, enerzijds omdat er slechts op beperkte schaal tegenstand werd geboden, anderzijds om de stad niet nodeloos te beschadigen.

Beveiliging van Hengelo

Met de verovering van Hengelo zijn de acties van de derde april nog niet ten einde. De operatie, die de 130 Brigade vandaag uitvoert met steun van tal van andere eenheden, kan pas als voltooid worden gemeld, wanneer Hengelo volledig beveiligd is in westelijke richting: Woolde en Borne. De Canadezen nemen de rest van het gebied voor hun rekening.

11.00 uur: 4 Dorsets bereiken het centrum van Enschede, ontbijten daar en wachten er op verdere orders. Daar worden ze opgepikt door het C-esk 49 Armoured Personnel Carrier Royal Tank Regiment (49 APC RTR). Deze eenheid beschikt over tanks zonder toren (zgn. Kangaroos), zodat er infanteristen tot dicht bij de frontlinie in vervoerd kunnen worden.

12.30 uur: Lt.-Col. White, bataljonscommandant van 12 KRRC, heeft een ontmoeting met de 43e divisiecommandant, Maj.-Gen. Thomas en de commandant van de 130e brigade, Brig. Coad. In plaats van een aanval op Delden vanuit het oosten in te zetten in samenwerking met de 4e Cdn Armd Div die de aanval op Delden vanuit de zuidelijke kanaalzijde zou beginnen, krijgt 12 KRRC nu de opdracht posities in te nemen in de oostelijke hoek van de bossen tussen Delden en Hengelo (Woolde) en van daaruit intensief te patrouilleren. De bedoeling daarvan is de Canadese opmars van 4 april te vergemakkelijken.^{30, 31}

On their way to the canal the Home Forces (BS = Binnenlandse Strijdkrachten) eliminate a group of Hitlerjugend. After that they succeed in capturing a small group of Germans. Yet, during the capture of Hengelo several casualties are among the citizens. Fortunately, 43rd Div. have withdrawn the main firing plan of the Div. Artillery, on the one hand because there is only minor resistance, on the other so as not to damage the town needlessly.

Safeguarding Hengelo

With the conquest of Hengelo the actions of 3 April have not ended yet. The operation executed today by 130 Bde with the support of numerous other units can only be declared completed when Hengelo is fully safeguarded in westerly direction: Woolde and Borne. The Canadians take care of the rest of the region.

11.00 hours: 4 Dorsets reach the centre of Enschede, have breakfast and await further instructions. There they are picked up by the C-squadron 49th Armoured Personnel Carrier Royal Tank Regiment (49 APC RTR). This unit is equipped with turretless tanks (so-called Kangaroos), so as to move infantry up close to the frontline.

12.30 hours: Lt.-Col. White, Commander of 12 KRRC, has a meeting with the commander of 43rd Div. Maj.-Gen. Thomas and the Commander of 130th Bge, Brig. Coad. Instead of an attack on Delden from the east together with the 4th Cdn Armd Div which would begin the attack on Delden from the southern canal side, 12 KRRC now receive orders to take up positions in the eastern corner of the woods between Delden and Hengelo (Woolde) and patrol intensively from there. The object of this is to ease the Canadian advance of April 4.^{30, 31}

■ *Shermantanks (Firefly) Enschedesestraat - Weemenstraat*

Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Shermantanks (Firefly) Enschedesestraat - Weemenstraat*

Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Shermantanks (Firefly) Enschedesestraat - Weemenstraat*

Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Shermantanks (Firefly) Enschedesestraat - Weemenstraat*

Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Lt.-Col. Christopherson, commandant Sherwood Rangers Yeomanry, in zijn Humber MK1 op Burg. Jansenplein*

■ *Lt.-Col. Christopherson, CO SRY, in his Humber MK1 in the centre of Hengelo*

Archief: Stichting Oald Hengel

14.30 uur: 12KRRC vertrekt vanuit Enschede via de Hengelosestraat - Enschedesestraat, dwars door Hengelo waar het een drukte van je welste is. Voorop gaat C-cie (Maj. Colls), gevolgd door de Tactische staf, A-cie, Bn-staf, D-cie en B-cie (Maj. Deedes).

17.00 uur: Hengelo is geheel in handen van de Engelsen.

Nog is Hengelo echter niet geheel gevrijwaard van mogelijke Duitse aanvallen: Delden, Borne en Almelo zijn nog door Duitsers bezet.

14.30 hours: 12 KRRC leaves from Enschede via the Hengelosestraat - Enschedesestraat, straight across Hengelo where there is a regular bustle. Up front goes C-coy (Maj. Colls) followed by the Tactical HQ, A-coy, Bn-HQ, D-coy and B-coy (Maj. Deedes).

17.00 hours: Hengelo is completely in British hands.

Hengelo is still not safeguarded against possible German attacks: Delden, Borne and Almelo are still in German hands.

■ *Sherman Firefly viaduct Tuindorpstraat - Ainsworthstraat*

Foto: Roelfsema Archief: P. Hamer

■ *A-esk. Sherwood Rangers Yeomanry begin Krabbenbosweg met zicht op spoorlijn en Johannaweg*

Foto: Roelfsema Archief: Stichting Oald Hengel

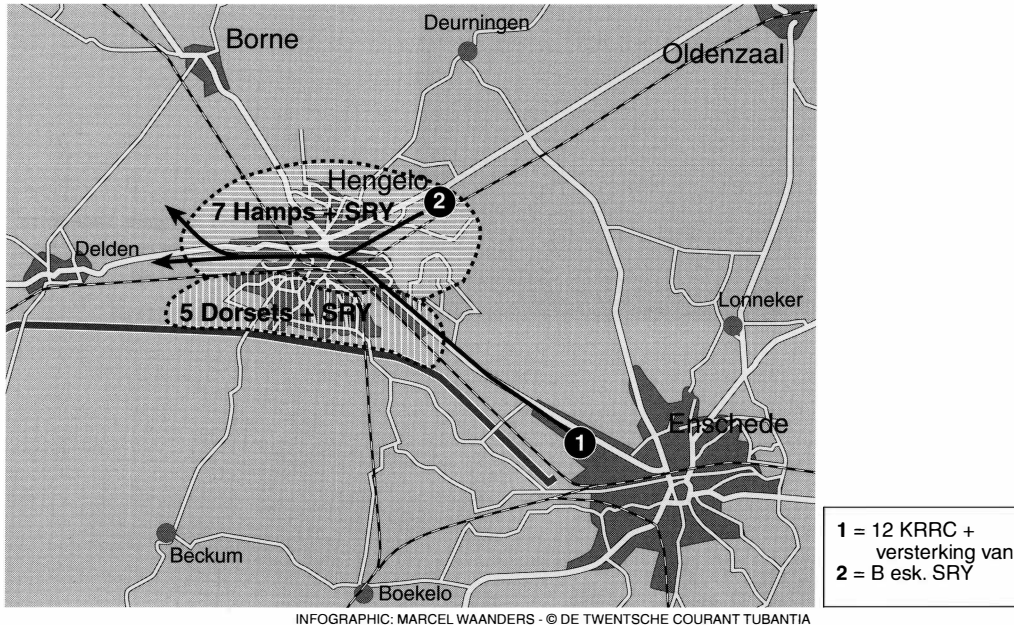
■ *A-esk. Sherwood Rangers Yeomanry in Krabbenbosweg*

Foto: Roelfsema Archief: Stichting Oald Hengel

Terwijl Hengelo in een feestroes verkeert, trekt 12 KRRC dwars door Hengelo om deze stad in westelijke richting te beveiligen. Het is er een drukte van jewelste.

While Hengelo is flushed with victory, 12 KRRC march straight across Hengelo where there is a regular bustle and safeguard the town in westerly direction.

3 april - 17.30 uur Woolde

INFOGRAPHIC: MARCEL WAANDERS - © DE TWENTSCHE COURANT TUBANTIA

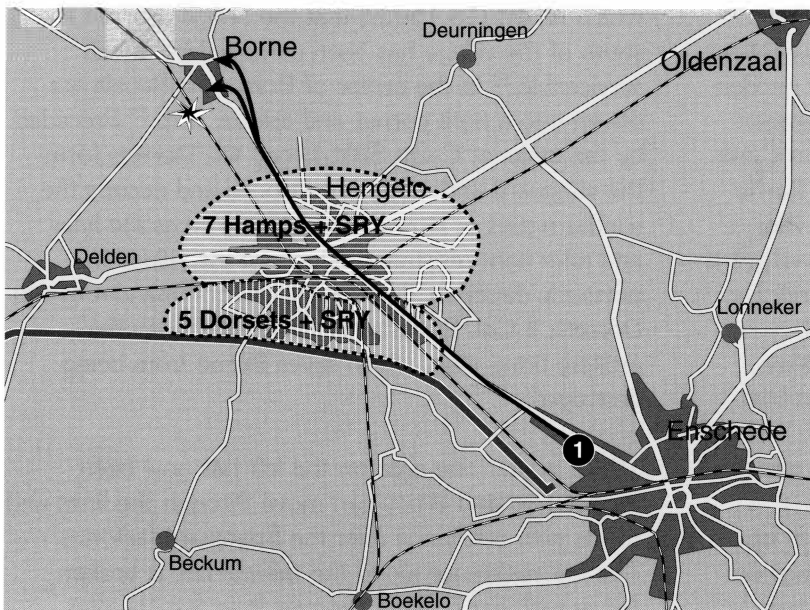
17.30 uur: even buiten Hengelo (Deldenerstraat) komen twee tankpelotons van het B-esk. SRY de C- en A-cies 12 KRRC ondersteunen. In de bossen van Woolde maakt het verkenningspeloton van C-cie contact met Duitsers met Panzerfausten. Met hen wordt snel afgerekend. Vanaf dat moment wordt er op Duitsers gevuld en worden er heel wat krijgsgevangen gemaakt. Ook de tanks doen mee met hun mitrailleur. Als het donker wordt, zijn de volgende posities ingenomen:
 A-cie: kruising Hamsweg - Woolderbroekweg
 C-cie: driesprong Deldenerstraat - Loofrietweg
 Bn-staf: Deldenerstraat - Geerdinksweg
 B-cie: spoordijk 't Genseler

17.30 hours: Just outside Hengelo (Deldenerstraat) two tank troops of B-squadron SRY arrive to support C- and A-coy 12 KRRC. In the woods at Woolde the recce platoon of C-coy meets Germans with Panzerfausts. They are quickly dealt with. From that moment on Germans are being fired at and a lot are taken prisoner. The tanks also chip in with their machine-guns. When darkness comes, the following positions have been taken:
 A-coy: crossing Hamsweg - Woolderbroekweg
 C-coy: threeforked road Deldenerstraat - Loofrietweg
 Bn-HQ: Deldenerstraat - Geerdinksweg
 B-coy: railway embankment 't Genseler

01.00 uur 4 april: de beide tankpelotons trekken zich terug op Hengelo en slapen daar voor het eerst sedert negen dagen onder een dak.

01.00 hours April 4th: both tank troops retreat to Hengelo and spend the night under a roof for the first time since nine days.

3 april - 16.00 uur

INFOGRAPHIC: MARCEL WAANDERS - © DE TWENTSCHE COURANT TUBANTIA

Borne

16.15 uur: Brig. Coad (130 Bde) stuurt nu 4th Dorset Regt naar Borne. Onderweg wordt de colonne die o.a. door 49 APC RTR vervoerd wordt, toegejuicht door de mensenmenigte. Waar een voertuig ook maar stopt, wordt het onmiddellijk omringd door mensen die proberen hun bevrijders de hand te drukken. Het C-esk. SRY trekt ter ondersteuning mee.

Borne

16.15 hours: Brig. Coad (130 Bde) sends 4th Dorset Regt to Borne. On the way the column transported by 49th APC RTR among others, is cheered by the crowd. Wherever their vehicles halt, they are immediately thronged by people trying to shake hands with their liberators. C-squadron SRY move along in support.

■ 4 Dorsets op weg naar Borne ter hoogte van de Vismarkt en Langestraat

■ 4 Dorsets on their way to Borne, Hengelo - Vismarkt - Langestraat

Archief: Stichting Oald Hengel

Voorop gaat de verkenningsseenheid, A-esk. Royal Dragoons, die melden om 18.15 uur dat de brug (Bornse Beek) aan de zuidkant van het dorp weliswaar beschadigd maar nog te gebruiken is.³² In het midden van Borne komen de Royals in het nauw en vragen om bijstand.³³ Voorafgegaan door de tanks van C-esk SRY, gaat D-cie 4 Dorsets aan de spits, trekt Borne binnen en bezet daarop het zuidelijk gedeelte van Borne. Daarna passeert C-cie de linies en beveiligd het dorp in noordelijke richting na lichte tegenstand. De regimentscommandant van 4 Dorsets, Lt.-Col. Roberts, besluit het artillerievuurplan in te trekken, waarmee Borne voor de vernietiging gespaard blijft.

19.00 uur: het gebied op de linkerflank is nu gezuiverd en B-cie kan door de linies heen trekken om in de omgeving van de Spanjaard-fabrieken op tegenstand te stuiten. De laatste weerstand langs de spoorlijn wordt gebroken. A-cie veroverd met haar carriers haar doelen na een kort Spandauvuur.³⁴ Er vallen geen granaten. Ook de NBS'ers brengen met hun stenguns Duitsers op:

*De Engelsen zijn om half 3 de stad (Hengelo) binnengekomen en om 3 uur was Hengelo al bijna bevrijd. Toen konden we horen dat het geschut dichterbij kwam. Wij hoorden ze dichterbij komen, plotseling een vreselijke knal en de Refinet op de Deldensestraat hebben ze in de lucht laten vliegen (...). Toen kwam het eerste gevechtsautootje ons Borne binnenvliegen (...) precies kwart over zes.*³⁵

In Weerselo zijn al 3 Britse tanks gesignaleerd, die zich later terugtrekken (De dagboekschrijver rijdt dan met een NBS-kameraad op de fiets naar Deuringen om de tanks bij Frans op de Bult te zien). Wat ze wel zien zijn dode koeien, tanksporen, maar geen tanks. Ze fietsen de weg naar het vliegveld op en ontmoeten daar hun eerste Tommies in vrachtwagens. Deze zeggen hen op weg te zijn naar frontlinie bij Lemselo. De wielrijders willen toch echte tanks zien en rijden door naar Oldenzaal en bij de Rondweg zien ze voor het eerst tanks. (...) Op hun terugtocht naar Borne gaan ze binnendoor en komend bij Frans op de Bult: *merken we dat er in Hengelo hevige gevechten*

Up front goes the recce unit, A-sqn Royal Dragoons, which report (18.15 hrs) that the bridge (Bornse Beek) south of the village has been damaged but is still serviceable.³² In the centre of Borne the Royals are driven into a tight corner and ask for help.³³ Preceded by the tanks of C-sqn SRY, D-coy 4th Dorsets form the vanguard and march into Borne and occupy the southern part of Borne. Then C-coy cross the lines and after light resistance safeguard the village in northerly direction. The regimental commander of 4th Dorsets, Lt Col. Roberts decides to withdraw the artillery firing plan, which saves Borne from being destroyed.

19.00 hours: The area on the left has now been mopped up and B-coy can move through the lines and meets with resistance near the Spanjaard factories. The last resistance along the railway line is broken. A-coy with her carriers conquer their targets after short Spandau firing.³⁴ No shells are fired. The BS-men with their sten-guns also capture Germans:

*The British have moved into the town at half past two and at three o' clock Hengelo had already been liberated for the most part. Then we could hear the sound of artillery getting closer. We heard them approaching, followed by a terrific bang and they blew up the Refinet on Deldense straat (...). Then the first small armoured car rushed into our Borne (...) at a quarter past six sharp.*³⁵

In Weerselo three British tanks have already been spotted that are to withdraw later. (The writer of this diary cycles together with an NBS comrade to Deuringen to have a look at the tanks at Frans op de Bult (pub)). What they do see are dead cows, tank ruts, but still no tanks. They cycle up the road to the airfield and there they meet their first Tommies in lorries. These soldiers say that they are on their way to the front line at Lemselo. Still, the cyclists want to see real tanks and ride on to Oldenzaal and near the Rondweg (Ring Road) they spot tanks for the first time. (...) On their way back to Borne they take a short cut and while arriving at Frans op de Bult (pub) they 'notice that there is fierce fighting going on in Hengelo.

wordt. De aanval op Hengelo is begonnen. Het gedonder van de tankkanonnen gaat aan één stuk door. Het weer is nu opgeklaard, de zon schijnt. Grote rookkolommen stijgen op boven Hengelo. (brand Pentrop en café 't Rot) Ik bemerk dat de strijd zich naar Borne verplaatst. Als we maar niet te laat komen om mee te doen.(...) Het loopt tegen 7 uur als we aankomen in Borne. De onzen zijn bezig de straten te zuiveren, in samenwerking met de mannen van het Dorsetregiment. De kanonnen donderen, mitrailleurs ratelen en we menen duidelijk het vuren van onze stens te kunnen horen (...).³⁶

20.00 uur: Borne is in handen van de Engelsen.

The attack on Hengelo has started. The thunder of the tanks' guns goes on forever. The weather is clearing, the sun is shining. Tall columns of smoke rise above Hengelo. (...) I notice that the battle is shifting to Borne. I sure hope we are not late because we want to participate. (...) By seven o' clock we arrive at Borne. Our people are mopping up the streets, together with the men of the Dorset regiment. The guns are thundering, machine-guns rattle and we think we can hear the firing of our sten-guns clearly. (...).³⁶

20.00 hours: Borne is in British hands.

■ 4 Dorsets met steun van C-esk Sherwood Rangers in Grotestraat komende van de Markt nu Dorsetplein

■ 4 Dorsets supported by C-sqdn Sherwood Rangers in Borne, Grotestraat - Markt, now Dorset Square

Foto: Meulenbelt Archief: Leverink-Kempers

■ *C-esk. Sherwood Rangers in Grotestraat Borne*

■ *C-sqdn Sherwood Rangers in Borne*

Foto: Meulenbelt Archief: Leverink-Kempers

■ *C-esk Sherwood Rangers in de Grotestraat ter hoogte van café Ten Buren*

■ *C-sqdn SRY in the Grotestraat Borne*

Foto: Meyling Archief: Gemeente Borne

■ Shermantank van de C-esk Sherwood Rangers en 4 Dorsets o.a. in carier op de Markt

■ C-sqdn supporting 4 Dorsets in the centre of Borne

Foto: Meyling Archief: Gemeente Borne

■ Een peloton tanks C-esk Sherwood Rangers op de hoek Grotestraat - Oude Almeloseweg

■ A troop of C-sqdn SRY on the corner Grotestraat - Oude Almeloseweg in Borne

Archief: Gemeente Borne

■ C-esk Sherwood Rangers in de Oude Almloseweg

■ C-sqdn SRY in the Oude Almloseweg

Archief: Gemeente Borne

■ Een peloton tanks C-esk Sherwood Rangers op de hoek Grotestraat - Oude Almloseweg

■ A troop of C-sqdn SRY on the corner of Grotestraat - Oude Almloseweg in Borne

Archief: Gemeente Borne

■ Een tank van de genie in de Theresiastraat

■ A tank of Armd Field Sqdn RE in Theresiastraat Borne

Foto: J.A. Moens Archief: Gemeente Borne

■ 2e peloton C-esk Sherwood Rangers op de Markt kijkt toe hoe Duitse krijgsgevangenen worden afgevoerd

■ 2nd troop C-sqdn SRY in the centre of Borne watches German POW's being marched off

Foto: Meyling Archief: Gemeente Borne

■ 2e peloton C-esk Sherwood Rangers op de Markt

■ 2nd troop C-sqdn SRY in the centre of Borne

Foto: Meyling Archief: Gemeente Borne

■ 3e peloton C-esk Sherwood Rangers op de Markt

■ 3rd troop C-sqdn SRY in the centre of Borne

Foto: Meyling Archief: Gemeente Borne

■ C-esk Sherwood Rangers omringd door een uitgelaten menigte
in de Oude Almeloseweg Borne

■ C-sqdn SRY surrounded by an enthusiastic crowd in Borne

Archief: Gemeente Borne

21.00 uur: 4 Dorsets vestigt haar staf in het Witte Huis. Er worden 12 krijgsgevangenen opgebracht: Sgt. H.J. Branson weet zich te herinneren dat het bataljon in Hengelo arriveerde in DUKW's (genaamd Ducks), een amfibisch transportmiddel en met troop carrier tanks. We pauzeerden enige tijd in een straat vlak bij het centrum van Hengelo, waar toen een fotograaf (Fikkert, hoek Langestraat - Willemstraat) zat. Vanaf dat punt werden we verzamelden voor onze tocht naar Borne. De eigenaar van de fotozaak nam foto's van onze aankomst en later van ons vertrek naar Borne. Ik kan mij herinneren deze foto's enige tijd later gezien te hebben, misschien toen ik nog in Borne was, maar ik weet niet wat ermee gebeurd is. Tijdens een van mijn eerdere bezoeken aan Borne na de oorlog heb ik geïnformeerd naar deze fotozaak in de hoop kopieën te bemachtigen. Maar tot mijn spijt vernam ik dat hij vlak na de oorlog geëmigreerd was naar Oost-Indië (d.w.z. Zuid-Afrika). Ik weet niet of hij ooit teruggekeerd is. Wij begaven ons op weg pelotonsgewijs aan weerszijden van de hoofdweg. Ik geloof dat mijn peloton tot de eerste eenheden behoorde die de rand van Borne bereikten. Daar werden wij op de hoek van de eerste straat links gezien vanuit Hengelo tegengehouden door een groep vrouwen die ons waarschuwen voor een groep Duitse soldaten verderop in de straat. Vergis ik mij als ik zeg dat die straat uitkwam bij fabrieksgebouwen? We zijn op dat moment niet ingegaan op deze melding (zij konden later opgeruimd worden), omdat ons hoofdoel was het centrum van de stad te bereiken.³⁷

Borne bereidt de bevrijders een onvergetelijk onthaal: De opmars naar Borne vond plaats in voertuigen, voorafgegaan door een waaier van tanks. Als een Duitse zelfmoordeenheid, of een wegblokkade, of mijnen de opmars zou hinderen, zou in dat geval de infanterie uitstijgen. Volgens mij gebeurde dit een of twee keer, maar ik weet zeker dat we een aantal Duitsers krijgsgevangen maakten.(...) Wij voelden ons in verlegenheid gebracht bij zoveel onthaal en

21.00 hours: 4th Dorsets set up their HQ in the Witte Huis (White House). 12 POWs are captured. Borne gives the liberators an unforgettable welcome: I remember that we arrived in Hengelo on DUKWs (called Ducks) which were amphibious transport, and also on troop carrying tanks. We rested for a while in a street near the centre of Hengelo where there was at that time a photographer's shop. It was from there that we re-assembled for our march on towards Borne. The owner of the photographer's shop (Fikkert) took some photographs of our arrival in Hengelo and later of us setting out of Borne. I remember seeing these sometime later, perhaps while still at Borne, but I do not know what eventually happened to them. One of my earlier visits to Borne after the war I made enquiries in Hengelo regarding the photographer's shop in the hope of obtaining copies of the photographs from the owner, but learnt that he had emigrated to the East Indies (i.e. South Africa) shortly after the end of the war. So I was out of luck. I do not know if he ever came back. We set out for Borne in troops spaced out on either side of the roadway, my troop I believe being in the first group to reach the outskirts of the town for I remember being stopped by a group of women at the corner of the first street on the left when entering Borne from Hengelo, who said there were some German soldiers down the street. Could I be right, is this street leading down to the factory works. We did not pursue the matter there and then (they could be mopped up later) because our first object was to get to the town centre.³⁷

The inhabitants of Borne give their liberators a more than cordial welcome: The actual advance to Borne was made in vehicles, with a screen of tanks in front. In the event of a hold up because of a German suicide squad, or a road block or mines, the infantry would dismount and attack the position. I believe this happened once or twice and we certainly took a few German prisoners. (...) We had the impression of enormous

*enthusiasme, terwijl wij zo weinig gedaan hadden. We waren Borne immers slechts binnengereeden. En dat, terwijl 5 Dorsets een zwaar gevecht geleverd had bij Hengelo.*³⁸

Het bataljon blijft tot 9 april in Borne en trekt van daaruit naar Lingen.

■ Kangaroo tanks van het C-eskadron, 49 APC Tank Regiment (79 Armd Div) geparkeerd in de Troelstrastraat

Archief: P. Hamers

Het C-esk. 49 APC RTR trekt zich terug op Hengelo en wordt ingekwartierd bij burgers aan de Bornsestraat en Troelstrastraat. Daar worden de mannen gastvrij en groots onthaald:

*Een groep Kangaroes van 49th APC stond geparkeerd buiten Borne in de buurt van enkele alleenstaande huizen. Daar hielp iemand een oude man uit zijn schuilkelder. Ik, George Spence, tankchauffeur, ging ernaartoe om te helpen, omdat de man beefde en moeite met lopen had. Ik legde mijn arm om zijn schouders en toen hij bemerkte dat wij Engelsen waren, begon hij te huilen en hield hij onze handen vast. Hij sprak voortdurend, maar wij verstonden geen Nederlands. Maar we hadden met ieder woord goed begrepen wat hij ons wilde zeggen. Daarop kwam een vrouw naar buiten en nam hem mee. Dit was maar een klein voorval, maar ik heb het nooit vergeten.*³⁹

*good will and friendship and we felt rather embarrassed as we had done so little - merely we motored in - although 5 Dorsets had quite a fight on their hands at Hengelo.*³⁸

The battalion stay in Borne until April 9 and march to Lingen from there.

■ Kangaroes of C-sqdn 49 APC Tank Regiment parked in Troelstrastraat

The C-sqn 49th APC RTR retreat to Hengelo and are billeted with citizens on Bornsestraat and Troelstrastraat. There they are treated hospitably and in grand style:

*We were parked outside Borne near some isolated houses. Someone was helping an old man out of a cellar. I went over to give some assistance, as he was shaking and had difficulty in walking. I put my arm around his shoulders to help him, and when he found out that we were English, he cried and held our hands. He talked a lot and we did not understand the Dutch language. But we all knew exactly what he had said, every single word. A lady then came and took him away. It was just a small incident but one I have never forgotten.*³⁹

Wij vervoerden de infanterie naar het volgende dorp, Borne, waarna we voor inkwartiering naar Hengelo terugkeerden. Daar ging iedere deur voor ons open. Wij werden omringd door mensen die vroegen om sigaretten, biscuit en chocolade. Toen het donker was geworden, werd een fakkeltocht door de straten gehouden. De meesten van ons namen voedsel en drank mee naar binnen om het met deze hongerige mensen te delen. De volgende dagen waren de straten opnieuw vol met mensen. Toen wij onze rantsoenen uitgereikt kregen, stonden ze met open mond te kijken naar de hoeveelheid voedsel die wij hadden. (In Hengelo waren heel wat ontsnapte R.A.F.-bemanningsleden verborgen geweest - dank zij de voortreffelijke en oprechte Nederlanders - die wij hier aantreffen en bevrijd hebben.) Toen de truck met de sigaretten, chocolade, zeep, whisky en champagne kwam, had ieder van ons een fortuin kunnen verdienen. We konden het deze mensen niet kwalijk nemen dat ze ons lastig vielen. Ze hadden immers zo lang zonder gezeten. Beide jonge mensen bij wie ik ingekwartierd was, begonnen te huilen, toen wij voedsel en drank meebrachten om met hen een feestavond te houden. Dit is nou het gevolg van vijf jaar lang zoiets niet meer onder ogen te hebben gehad.⁴⁰

We carried the infantry on to the next village of Borne and then returned to Hengelo for billets. Every door was open to us, we were mobbed for cigarettes, biscuits or chocolate. After dark torch light processions marched the streets and most of us took food and drink into our billets to share with these hungry people. The following day the streets were again thronged, and when our rations came round the crowd gazed open mouthed at the amount of food we had. (Many R.A.F. escapees were hiding in Hengelo - thanks to the splendidly loyal Dutch - and here we found and freed them). Then came the truck with P.R.I. cigarettes, chocolate, soap, whisky and champagne - each of us could have made our fortune! We could not blame these people for pestering us, they had been without for so long. The young couple I was billeted with both cried when we took in food and drinks for an evening's celebration with them, such is the effect of five years without that they could not remember ever seeing so much.⁴⁰

- Canadese Sherman Firefly van de 4e Canadese Pantserbrigade hebben op 4 april de positie overgenomen van de Engelse Sherwood Rangers; Weerselosestraat - Rondweg Borne
- 4 Cdn Armd Bde have taken over positions of C-sqdn Sherwood Rangers in the outskirts of Borne

Foto: Meyling Archief: Gemeente Borne

■ *Canadese Shermans Firefly van de 4e Canadese Pantserbrigade hebben op 4 april de positie overgenomen van de Engelse Sherwood Rangers; Weerselosestraat - Rondweg Borne*

■ *4 Cdn Armd Bde have taken over positions of C-sqdn Sherwood Rangers in the outskirts of Borne*

Foto: Meyling Archief: Gemeente Borne

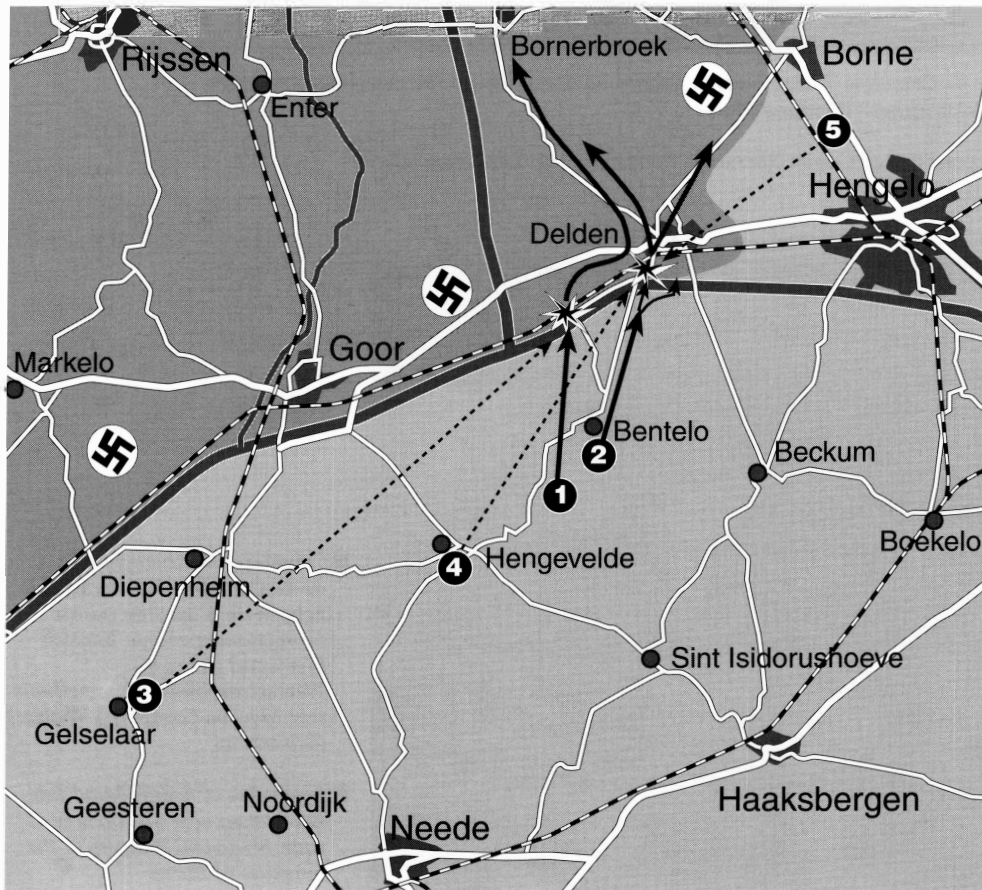

■ *Canadese Shermans Firefly van de 4e Canadese Pantserbrigade hebben op 4 april de positie overgenomen van de Engelse Sherwood Rangers; Weerselosestraat - Hemmelhorst met links de boerderij 't Wioldiek (Schwering)*

■ *Shermans of 4 Cdn Armd Bde have taken over positions of C-sqdn Sherwood Rangers in the outskirts of Borne*

Foto: Meyling Archief: Gemeente Borne

Omgeving Deiden 3 april - 19.00 uur

- 1 = LSR + 22 Cdn Armd Regt
- 2 = L&W Regt
- 3 = 23 Cdn Fd Regt RCA
- 4 = 15 Cdn Fd Regt RCA
- 5 = 147 Fd Regt RA (Brits)

INFOGRAPHIC MARCEL WAANDERS - © DE TWENTSCHE COÛRANT TUBANTIA

Delden

Omdat het de Engelsen niet gelukt is in hun zone het Twentekanaal over te steken (Lochem, Diepenheim, sluizen van Wiene) en de Canadezen op hun linkerflank opereren, krijgen dezen nu de opdracht een oversteek te forceren en wel op twee plaatsen: de sluizen van Wiene en ter hoogte van de St. Annabrug. De aanval op de sluizen heeft tot doel de vijand af te leiden om zo de oversteek bij de St. Annabrug te vergemakkelijken.⁴¹

Delden

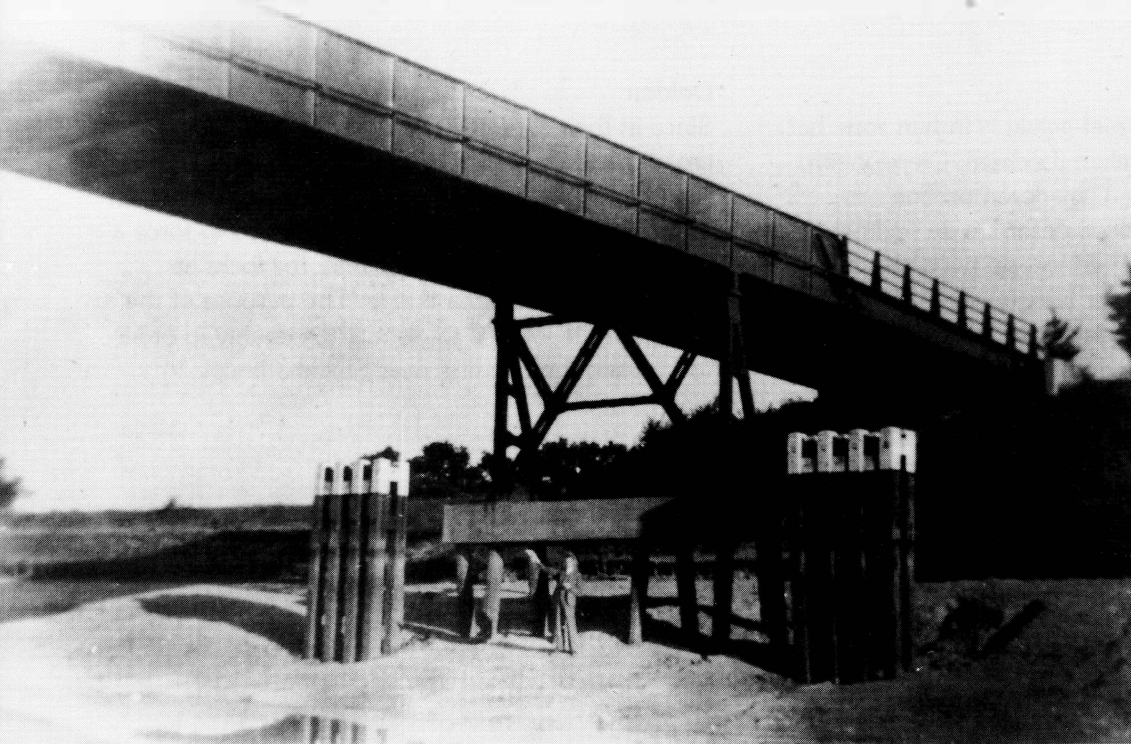
Since in their zone the British did not succeed in crossing the Twenthe Canal (Lochem, Diepenheim, locks of Wiene) and the Canadians are operating on their left flank, the latter are now ordered to force a crossing and in two places at that: the locks at Wiene and off St. Anna bridge. The purpose of the attack on the locks is to distract the enemy in order to facilitate the crossing near St. Anna bridge.⁴¹

■ Verkenningswagen (AEC) 2nd Household Cavalry bij de afrit Vossenbrinkbrug (Groene brug)

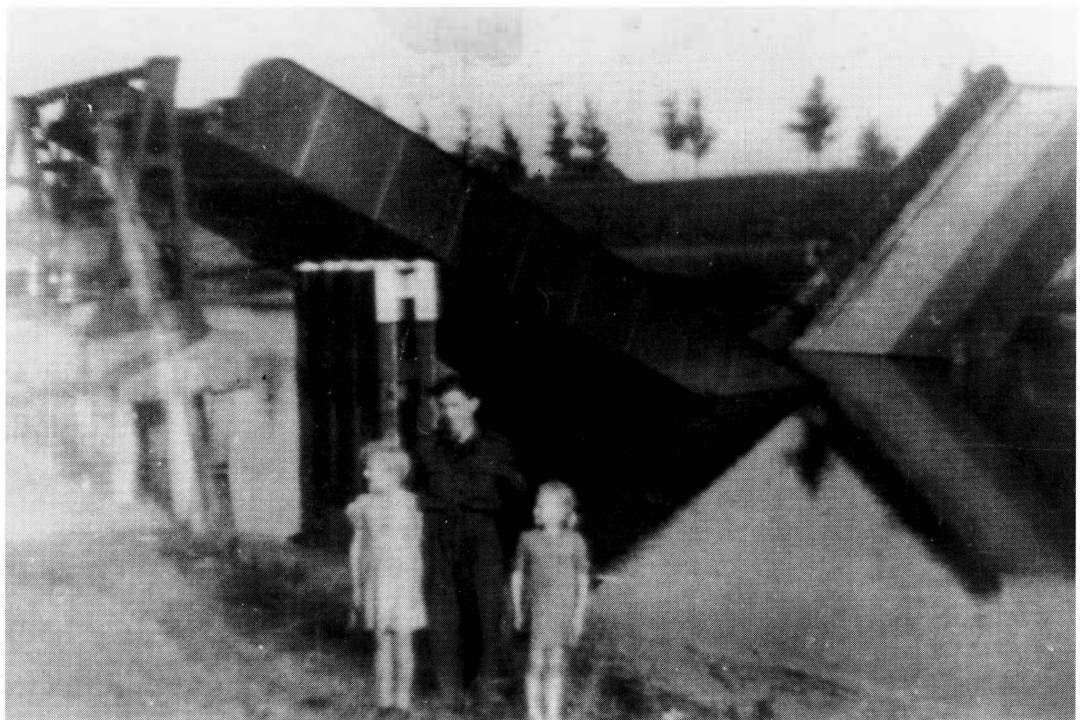
■ Scout car (AEC) 2nd HCR near Twenthe Canal (Vossenbrink bridge, Delden)

Collectie: Hobbes Archief: D. Lohuis

■ *Vossenbrinkbrug 1944*

Collectie: Hobbes Archief: D. Lohuis

■ *Gesprongen Vossenbrinkbrug*

■ *Blown up Vossenbrink bridge,
Delden*

Collectie: Hobbes Archief: D. Lohuis

4th Canadian Armoured Brigade (4th Canadian Armoured Division) wordt daarmee belast, die speciaal voor deze actie uitgebreid is met het infanterieregiment: Lincoln & Welland Regt (10th Cndn Inf Bde: 4th Cndn Armd Div).

Deze brigade, 4th Canadian Armoured Brigade (Brig. R.W. Moncel) bestaat uit:

- 21th Canadian Armoured Regiment (Governor General's Foot Guards) (Lt.-Col. E.M. Smith)
- 22th Canadian Armoured Regiment (Canadian Grenadier Guards) (Lt.-Col. E.A.C. Amy)
- 28th Canadian Armoured Regiment (British Columbia Regiment) (Lt.-Col. A.G. Chubb)
- The Lake Superior Regiment (Motor) (Lt.-Col. R.A. Keane)

De ochtend van 3 april beschrijft G. Timmerman (Plaat'n Gerhard), Bentelosestraat, als rustig na een nacht vol gevechten (12 KRRC). De Engelsen blijven in het café. 's Middags komen de Canadezen met zwaar materieel. In de weilanden rondom het café worden gaten gegraven waarin geschut wordt geplaatst. Verder arriveren vrachtwagens met bruggdelen en met enorme hoeveelheden benzine. Harrie Eekers is op dat moment een eind verderop dichtbij het kanaal in de boerderij van Kraaijvanger. Tegen vier uur ziet hij een ordonnans vanuit de sluizen richting de boerderij rijden. Deze wordt in de rug geschoten, maar weet toch nog de boerderij kruipend te bereiken. Daar verbindt Eekers hem. In de vroege morgen van 4 april ziet hij een verkenningswagen rijden, houdt deze aan, waarop via de radio soldaten van de Geneeskundige Troepen de gewonde met een brancard ophalen.

Het begint langzaam aan donker te worden en de artillerie start zijn beschietingen. Staand voor het topgevelraam bekijkt Timmerman samen met de achtergebleven Engelsen de inslagen van de afgevuurde granaten. Delden wordt erdoor verlicht. Daarboven vliegt een klein toestel.⁴²

4th Canadian Armoured Brigade (4th Canadian Armoured Division) are charged with this and for this action specially, augmented with an infantry regiment: Lincoln & Welland Regt. (10th Cndn Inf Bde: 4th Cndn Armd Div).

This brigade, 4th Canadian Armoured Division (Brig. R.W.Moncel) consists of:

- 21th Canadian Armoured Regiment (Governor General's Foot Guards) (Lt.-Col.E.M. Smith)
- 22th Canadian Armoured Regiment (Canadian Grenadier Guards) (Lt.-Col. E.A.C .Amy)
- 28th Canadian Armoured Regiment (British Columbia Regiment) (Lt.-Col. A.G. Chubb)
- The Lake Superior Regiment (Motor) (Lt.-Col. R.A. Keane)

Mr.G.Timmerman (Plaat'n Gerhard), Bentelosestraat, describes the morning of April 3 as quiet after a night full of fighting (i.e. 12 KRRC). The British stay in the pub. In the afternoon the Canadians arrive with heavy material. In the meadows around the pub holes are dug in which guns are placed.

Then lorries arrive with bridging parts and vast amounts of petrol. At that moment Mr.Harrie Eekers is at the Kraaijvanger farm close to the canal further down. By four o'clock he sees a dispatch rider driving from the locks towards the farm. He is shot in the back, but still manages to reach the farm crawling. There Mr.Eekers bandages him. Early in the morning of 4 April he observes a moving reconnaissance vehicle, stops it, at which soldiers of the medical corps are summoned by radio and come to collect the wounded man with a stretcher.

Slowly it is getting dark and the artillery begin their shelling. Standing in front of the gable window Mr.Timmerman together with the remaining British observes the hits of the shells fired. Delden is illuminated by them. Above a small plane is flying.⁴²

Aanval op de sluisen bij Wiene

04.00 uur: Lt.-Col. Keane, The Lake Superior Regiment (LSR), krijgt de opdracht een verkennings-eenheid naar de elektrische sluisen te sturen. Indien deze eenheid erin zou slagen daar een bruggenhoofd te vormen, dan zou A-cie (Maj. Colquhoun) zich om 05.30 uur in gereedheid moeten houden om door te stoten en zo het bruggenhoofd te versterken. Over de sluisen zou dan een brug gelegd worden. Het 13e peloton (Lt. Wright) doet de verkenning en meldt via de radio dat het ter hoogte van Wiene vanaf de overzijde van het kanaal onder vuur wordt genomen met handwapens en mortieren. Verder oprukken is onmogelijk vanwege het open terrein. Daarop krijgt het bevel zich terug te trekken en het gebied te observeren. A-cie (LSR) krijgt het bevel te blijven waar zij zich op dat moment bevindt.

11.36 uur: 4 Cdn Armd Bde vervroegt het aanvalsuur naar 19.00 uur. Voor deze actie wordt de A-cie (LSR) uitgebreid met twee MMG-groepen (New Brunswick Rangers), een mortiergroep, drie Wasp-vlammenwerpers en een tankeskadron van het 22nd Cdn Armd Regt (The Canadian Grenadier Guards). Maj. Colquhoun gaat met zijn pelotonscommandanten het oversteekgebied verkennen. Om 17.00 uur houdt hij een laatste briefing. De posities van de A-cie worden die middag overgenomen door de manschappen van de A-batterij 5/Atk Regt RCA.

18.00 uur: de bataljonsstaf van LSR wordt verplaatst naar een plaats ter hoogte van Huis Warmelo. Daar vlakbij bevindt zich ook de brigadestaf. Door de Duitse scherpschutters en ook hun mortiervuur hebben de Engineers moeite de boten op de vooruitgeschoven posities te krijgen. Met steun van tank- en artillerievuur lukt het hen. Het 1e eskadron van 22 Cdn Armd Regt neemt drie doelen onder handen. Zes granaten gaan door de toren van de Hervormde Kerk in Goor, vervolgens krijgt het gebied rondom de Hengelerbrug een spervuur van tankgranaten en in samenwerking met de artillerie komt de Eternit-fabriek onder vuur te liggen. Eén

Attack on the locks at Wiene

04.00 hours: Lt.-Col. Keane, The Lake Superior Regiment (LSR), is ordered to send a recce unit to the electric locks. If this unit succeed in forming a bridge head, A-coy (Maj. Colquhoun) would have to be on the alert at 05.30 hours in order to push through and so reinforce the bridge head. The locks would be spanned by a bridge.

13th troop (Lt. Wright) is reconnoitring and radio back that off Wiene they are under fire from handguns and mortars from the far side of the canal. A further advance is impossible due to open terrain. Then they are ordered to withdraw and observe the area. A-coy (LSR) are ordered to stay where they are at that moment.

11.36 hour 4th Cdn Armd Bde advance the hour of attack to 19.00 hours. For this action A-coy are augmented with two MMG-units (New Brunswick Rangers), a mortar unit, three WASP flamethrowers and a tank squadron of 22nd Cdn Armd Regt (The Canadian Grenadier Guards). Maj. Colquhoun goes to scout the crossing area with his troop commanders. At 17.00 hours he holds his last briefing. That afternoon the positions of A-coy are taken over by personnel of A-battery 5/Atk Regt RCA.

18.00 hours: the battalion HQ of LSR are moved to a spot off Warmelo. Close by there is also the brigade HQ.

The German snipers and also their mortar fire hinder the Engineers in moving their boats to the advanced positions. With the help of tank and artillery fire they succeed. 1st Sqdn 22 Cdn Armd Regt takes three targets. They put 6 rounds through a church steeple (Goor), they lay down a barrage at the area around the canal bridge (Hengeler bridge) and they combine with the artillery in shooting up the (Eternit) factory. One troop from 2 Sqdn goes out to support a crossing of the canal by the LSR at the locks.⁴³

peloton tanks van het 2e eskadron wordt ter ondersteuning toegevoegd aan het LSR dat bij de sluizen aan gaat vallen.⁴³

23.00 uur: onder dekking van de artillerie: *Onze nieuwe positie was niet ver van de vorige (Veldhoek-Nieuwe Sluisweg) en tegen de middag waren we klaar. De regimentsstaf zat op de Benteleres. (...) Wij begonnen met steunvuur om 18.30 uur.*⁴⁴

zet de A-cie tezamen met MMG- en mortiervuur de aanval in tussen Oosterhof en De Beker. Het 2e peloton leidt de aanval en begint de oversteek. Van de overkant wordt met Panzerfausten gevuld. Soldaat Hlyck raakt daardoor gewond. Het peloton trekt in linie de kanaaldijk over, waarna het 3e en 4e peloton oversteekt en vervolgens uitwaaiert naar rechts richting de sluizen. Daarop wordt door de Duitsers gereageerd met verhevigd vuur. Tengevolge daarvan sneuvelt Sgt M. Hellsten. Toch worden de sluizen veroverd en consolideert men de posities. Het 2e peloton trekt daarop in oostelijke richting langs het kanaal om contact te maken met het Lincoln & Welland Regt (L&W) dat daar in de buurt een oversteek onderneemt. Dit lukt echter niet, omdat het hevig bestookt wordt door Panzerfausten en lichte wapens. Terug bij de sluizen graven ook zij zich in. Nu kunnen de Engineers een begin maken met de brug.

■ *Baileybrug bij de sluizen gelegd door 9th Field Squadron RCE*

■ *Baileybridge over the Twenthe Canal locks laid by 9th Fld Sqdn RCE*

Foto: Overijssel Bevrijd

23.00 hours: Under cover of artillery, MMG and mortar fire A-coy start the attack between Oosterhof and De Beker:

*Our new position was not far away and by noon we were ready. RHQ located at MR 267 021 (...). We started firing in support at 1830 hrs.*⁴⁴

2nd troop leads and starts the crossing. From the far side Panzerfausts are fired. Private Hlyck is wounded. The troop moves in line over the canal embankment, at which 3rd and 4th troop crosses and deploys towards the locks to the right. There upon the Germans react with intensified fire. Sgt. M. Hellsten is killed. Still the locks are captured and the positions are consolidated. Then 2nd troop advances to the east along the canal to make contact with the Lincoln & Welland Regt.(L&W) which attempt a crossing in the vicinity.

This does not succeed, because they are under heavy fire from Panzerfausts and light weapons. Back at the locks they too dig themselves in. Now it is for the Engineers to start laying a bridge.

De overbrugging is zo belangrijk omdat daar de tanks en andere zware voertuigen van de 4 th Armd Cdn Div de andere oever kunnen bereiken. In de sluisen zit slechts een gat van ca. 3 m, dat gemakkelijk overbrugd kan worden. In twee uur en een kwartier slaagde 9th Field Squadron RCE erin aan de schutzijde een klasse 9-brug te leggen en zo de weg vrij te maken voor de tanks en andere troepen om hun de opmars naar Borne en Almelo mogelijk te maken. Tegen de morgen is een stevig bruggenhoofd gevormd met enkele tanks.

Op 4 april 's morgens slaagt LSR erin aansluiting te maken met Lincoln & Welland Regt.

Oversteek bij de St. Annabrug

07.25 uur: het Lincoln & Welland Regt (Lt.-Col. R.C. Coleman) krijgt het bevel zich te verplaatsen naar het Reimerink- en Teutelinksblok, links van de weg Markvelde - Hengevelde.

08.00 uur: de artillerie van het 15th Cdn Field Regt, die de acties van LW moet ondersteunen, verplaatst zich via Geesteren - Gelselaar - Diepenheim naar posities, waar de stukken in stelling worden gebracht in het gebied onder Hengevelde begrensd door de Needsestraat en Kinkelerweg:

Het gebied dat het regiment was toegewezen, lag precies noordoostelijk van Wegdam in het kaartvierkant 2500.⁴⁵

09.45 uur: de artillerie van het 23rd Cdn Field Regt trekt vanuit een gebied vlak bij Gelselaar naar nieuwe posities er niet ver vandaan.

10.00 uur: LW krijgt de opdracht een bruggenhoofd te vormen over het Twentekanaal, rechts vanwaar de Nijlandsweg een haakse bocht naar de Beldsweg maakt ter hoogte van het Molenveld bij het kanaal en de St. Annabrug. LSR zal tegelijkertijd de aanval inzetten.

The bridging is so important because at that point the tanks and other heavy vehicles of the 4th Armd Cdn Div can reach the far side. In the locks there is only a hole of about 3 metres, which is easily bridged. After 2 hours and a quarter 9th Field Squadron RCE succeed in laying a class 9 bridge and thus in clearing the way for the tanks and other troops to be able to advance to Borne and Almelo. By morning a solid bridgehead has been formed with a few tanks. In the morning of April 4th LSR succeed in making contact with Lincoln & Welland Regt.

Crossing at the St. Anna bridge

07.25 hours: the Lincoln & Welland Regt. (Lt.-Col. R.C. Coleman) are ordered to move to the Reimerink- and Teutelinksblok, left of the Markeveld - Hengevelde road.

08.00 hours: the Artillery of the 15th Cdn Field Regt, which have to support the actions of L&W, move via Geesteren - Gelselaar - Diepenheim to points where the pieces are placed in position in the area below Hengevelde bordered by the Needsestraat and Kinkelderweg:

The regt area was just NORTH EAST of WEGDAM in sq 2500.⁴⁵

09.45 hours: the Artillery of the 23rd Cdn Field Regt move from the area near Gelselaar to new positions not far away.

10.00 hours: L&W are ordered to form a bridgehead over the Twenthe Canal, to the right of where the Nijlandsweg makes a 90° turn to the Beldsweg off the Molenveld at the canal and the St. Anna Bridge. LSR will attack simultaneously.

11.30 uur: vlak voor Diepenheim wordt halt gehouden door LW en krijgen de cics-commandanten het waarschuwingsbevel van de oversteek van het kanaal. Eerst zal het bataljon verder trekken naar de T-splitsing voor de Hagmolenbeekbrug. Daar moeten alle gevechtsvoertuigen achtergelaten worden. Na het invallen van de duisternis zullen de troepen verder oprukken naar de bossen bij de Slaghekkehoek aan weerszijden van de Torendijk en die bij de Benteloseweg - Oelerweg. Daarna zou het konvooi verder moeten trekken naar de bossen links van de T-splitsing tussen de Hagmolenweg en Hagmolenbeek.

11.36 uur: Lt.-Col. Coleman krijgt bericht van de 4 Cdn Armd Bde dat het aanvalsuur is gewijzigd: 3 april, 19.00 uur.

11.30 hours: Just before Diepenheim L&W halt and the Coy-commanders receive the warning signal to cross the canal. The battalion will first advance to the T-crossing before the Hagmolenbeek bridge. There all fighting vehicles must be left behind. After dark the troops will further advance to the woods at the Slaghekkehoek on either side of Torendijk and those at Benteloseweg - Oelerweg. Then the convoy would have to move on to the woods left of the T-crossing between Hagmolenweg and Hagmolenbeek.

11.36 hours: Lt.-Col. Coleman receives a message of 4th Cdn Armd Bde that the hour of attack has been changed: April 3, 19.00 hours.

Instructions regarding preparation of War Diaries (which will be kept from first copy of mobilization, creation or embodiment), are contained in F.S. Regs. Vol. 1.

Title pages will be prepared.

WAR DIARY
OR
INTELLIGENCE SUMMARY
(Erase heading not required)
Page 4.

M.F.M. 11
40/P & S/37 (3073)

Original, duplicate and triplicate to be forwarded to O. 1/e 2nd Echelon for disposal.

Place	Date 1945	Hour	Summary of Events and Information	Remarks, references to Appendices and initials
HQ 7057/P 1/ 00000	3 APR	1230	At a further 0-gp the CO, Lt.-Col R C Coleman MC, laid down his plan with the provision that the coy comds would go fwd and view the gd then return to TacHQ at MR 287057/P 1/1:100000 at 1430 hrs for a further 0-gp. The Regt had three main objectives; from left to right: 1st, rd junc MR 297068, 2nd, MR 288068, 3rd, which would be taken by the res coy on the success of the other two coys was the rd junc MR 285073/P 1/1:100000 and NORTH along rd to rly MR 298076/P 1/1:100000. A Coy would take first objective, C Coy the second objective and either D or B Coy would be prepared to pass through A or C Coy taking the 3rd objective. The crossing was to be made at two places; at MR 286065 and MR 292067/P 1/1:100000. An Arty plan was laid on from H minus 30 to H plus 3 mins, with H as time of reaching the NORTH side of the canal. Smoke and HE shells were put on all objectives, as well as a smoke programme on the flanks. Arty would then light to the line of the rly and would be on call. Scouts and snipers reced a crossing place.	<i>Am H</i>
THE CANAL ings 2062 & 2067/pl/ 00000		1500	Tac HQ was in posn at MR 286055/P 1/1:100000.	
MR 286055/ 1:100000		1630	Coy Comds returned from their reces and an 0-gp was held. Code words were laid on for success. A Coy on objective was "JIM"; B Coy on objective was "JOHN", C Coy on objective was "JUNIOR" and "D" Coy, "TOMMY". If C Coy was successful, D Coy would push through to rly. Limits of exploitation: C Coy, along canal dykes MR 307067 and north to factory at MR 307073/p 1/1:100000; A Coy to MR 380067 and NW along rd. D Coy to MR 305074 and MR 298075/P 1/1:100000. Boat party at MR 299059/P 1/1:100000. Boat assembly point MR 291062 and MR 300065/P 1/1:100000 with seven boats at each point and seven held in res. Intercomm two 18 sets with each coy and coys to take line comm across the canal with them. Adm area was at Tac HQ and also the RAP.	
Assembly 2062 and 2065/P 1 000.		1646	A msg was sent to 4 Cdn Armd Bde that the coys were moving to fwd areas.	
		1900	Coys embarked on near shore.	
		1938	C Coy was on first objective, MR 299069/P 1/1:100000.	
		1950	A Coy was on objective MR 297068/P 1/1:100000. D Coy was given the order to pass through A Coy.	
		2055	C Coy consolidated their objective and ran into very hy opposition. D Coy passed through A Coy and pushed fwd.	
		2359	Sjt J Murrell, Scout Pl Sjt, with a ten-man fighting patrol cleared the houses at MR 292067/P 1/1:100000.	
			C Coy with the aid of arty repulsed an enemy counter-attack which came in from the North. A Coy's adv was slow due to hy opposition but they pushed on towards the rly line.	

12.30 uur: Lt.-Col. Coleman zet zijn plan uiteen aan de compagnies-commandanten. Zij krijgen nu de opdracht het terrein te verkennen.

15.00 uur: de tactische staf wordt verplaatst naar een plek links van de weg Bentelo - Delden, driesprieg Platenkampsweg - Haarweg.

16.30 uur: de cjes-commandanten keren terug van hun verkenningsopdracht en brengen verslag uit. De doelen krijgen een codewoord.

Doel A-cie (maj. Jim Swayze): "JIM":
kruising Torendijk - Brinkweg

Doel B-cie (maj. John Martin): "JOHN":
kruising Benteloseweg - Brinkweg

Doel C-cie (maj. Arkle Dunlop): "JUNIOR":
bossen Molenveld - Sluisstraat (Schneiderbos)

Doel D-cie: "TOMMY":
gelijk aan doel B-cie

B- en D-cie komen in actie als de andere twee cjes hun doelen bereikt hebben.

Het kanaal zal op twee plaatsen overgestoken worden: rechts vanwaar de Nijlandsweg een haakse bocht naar de Beldsweg maakt en bij de Bentelosebrug.

De artillerie zal met haar beschietingen beginnen een half uur voor de aanval en 3 min. nadat deze is ingezet. Op alle doelen worden rook- en HE-granaten afgevuurd, terwijl de flanken afgedekt worden met rook. Daarna zal de artillerie de kanonnen richten op de spoordijk en vervolgens wachten op het verzoek om vuursteun. Heeft de actie van C-cie succes, dan zal D-cie doorstoten naar de spoordijk.

Wanneer alle doelen bereikt zijn, dan zullen de eenheden zich verder gaan ontplooiën om daarmee de consolidatie te versterken.

Elke eenheid krijgt een ontplooiingsgebied toegewezen:

C-cie: het gebied langs de kanaaldijken vanaf de Vossenbrinkbrug en in noordelijke richting naar de fabriek bij de kruising midden in de Vossenbrink

12.30 hours: Lt.-Col. Coleman unfolds his plan to the coy-commanders. They are now ordered to scout the terrain.

15.00 hours: The tactical HQ are moved to a spot left of the road Bentelo - Delden, three-forked road Platenkampsweg - Haarweg.

16.30 hours: The coy-commanders return from their scouting missions and report. The targets each get a code-word.

Target A-coy (maj. Jim Swayze): "JIM":
crossing Torendijk - Brinkweg

Target B-coy (maj. John Martin): "JOHN":
crossing Benteloseweg - Brinkweg

Target C-coy (maj. Arkle Dunlop): "JUNIOR":
woods Molenveld - Sluisstraat (Schneiderwood)

Target D-coy: "TOMMY":
same as target B-coy

B- and D-coy will go into action when the other two companies have reached their targets.

The canal will be crossed at two places: to the right of where the Nijlandsweg makes a 90° turn to the Beldsweg and at the Bentelose bridge.

The artillery will start their shelling half an hour before the attack and 3 minutes after the launch. All targets will be fired at with smoke- and HE-shells, while the flanks are screened with smoke. Then the artillery will point its pieces at the railway embankment and await request for fire support.

If the action of C-coy is successful, D-coy will push through to the railway embankment.

When all targets have been reached, the units will further deploy in order to strengthen the consolidation.

Each unit is assigned a deployment area:

C-coy: the area along the canal embankments from the Vossenbrink bridge onwards and to the north to the factory at the crossing in the centre of the Vossenbrink

A-cie: het gebied rechts van de Vossenbrinkbrug en in noordwestelijke richting langs de Vossenbrinkweg
D-cie: Deldenermars en het stationemplacement
Booteenheden: weilanden in Het Flier, tussen de Torendijk - Kloetenweg - Nijlandsweg.

Het verzamelpunt voor de boten is enerzijds rechts van de Benteloseweg in het bos boven de Oelerweg en anderzijds in het Strampenveld, het bosperceel tussen de Torendijk en Fleerveld. Op beide plekken komen 7 boten en nog eens 7 in reserve te liggen.

16.46 uur: de infanterie-eenheden trekken op naar hun uitgangspunten.

18.30 uur: 15th Cdn Field Regt en 23rd Cdn Field Regt beginnen het vuurplan ten uitvoer te brengen: *Wij begonnen met steunvuur om 18.30 uur.*⁴⁶

Opmerkelijk is dat bij deze actie geen artilleriewaarnemers met de infanterie meetrokken. De vijandelijke posities worden eerst bestookt met een beperkte hoeveelheid lichte HF, gevolgd door enkele salvo's geconcentreerd vuur van het gehele regiment.

Vervolgens wordt een rookgordijn gelegd en een concentratie HE-granaten afgevuurd.

Opmerkelijk is dat het logboek van 147th Field Regt (Engels artillerieregiment dat ingedeeld is bij de 8th Armd Bde) vermeldt dat het vuursteun heeft gegeven aan de 4th Cdn Armd Div bij hun oversteek van het Twentekanaal.

19.00 uur: de compagnies begeven zich in het gevaarlijke gebied bij de kanaaloever, stappen in de boten en peddelen naar de overkant waar eenheden van de Herman Göring-divisie zich hebben ingegraven of zich verschanst hebben in schuurtjes en boerderijen.

19.38 uur: C-cie bereikt als eerste het doel, de Sluisstraat midden in het bos Molenveld.

A-coy: the area to the right of the Vossenbrink bridge and to the northwest along the Vossenbrinkweg
D-coy: Deldenermars and the railway station yard.
Boat unit: meadows at Het Flier, between the Torendijk - Kloetenweg - Nijlandsweg.

The rendez-vous point for the boats is to the right of the Benteloseweg in the woods above the Oelerweg on the one hand and on the other in the Strampenveld, the wooded parcel between the Torendijk and Fleerveld. At both spots 7 boats will lay and another 7 are kept in reserve.

16.46 hours: The infantry units advance to their starting positions.

18.30 hours: 15th Cdn Field Regt and 23rd Cdn Field Regt start carrying out the firing plan: *We started firing in support at 1830 hrs.*⁴⁶

Noteworthy is the fact that with this action there are no artillery observers moving with the infantry. The enemy positions are first harassed with a limited amount of light HF, followed by a few volleys of concentrated fire from the whole regiment. Then a smoke screen is laid and a concentration of HE-shells is fired.

Remarkable is that the war diary of 147th Field Regt (British artillery regiment that is incorporated in the 8th Army Brigade) reports having given fire support to the 4th Cdn Armd Div at their crossing of the Twenthe Canal.

19.00 hours: The companies move into the dangerous zone at the canal embankment, get into their boats and paddle to the other side where units of the Herman Göring Division have dug in or have entrenched themselves in sheds or farms.

19.38 hours: C-coy are the first in reaching the target, the Sluisstraat in the centre of Molenveld wood.

19.50 uur: A-cie bereikt de driesprong bij de boerderij Rannink. D-cie krijgt bevel door de linie van A-cie te trekken.

20.55 uur: C-cie ontmoet zware tegenstand, maar consolideert haar positie. D-cie passeert A-cie en stoot door.

23.59 uur: de huizen direct rechts van Rannink worden gezuiverd door een tien man sterke gevechtspatrouille onder bevel van Sjt. Murell. Nog steeds heeft C-cie het zwaar te verduren met de fanatieke vijandelijke tegenaanval vanuit het noorden. Even worden de Canadezen teruggedreven naar de kanaaloever. De artillerie komt haar echter te hulp. De A-cie gelukt het door te drukken naar de spoordijklinie.

D-cie bereikt het doel, de St. Annabrinkstraat, consolideert het en trekt verder Delden in.

02.00 uur: A- en C-cies hebben intussen hun posities versterkt. Daarop krijgt B-cie bevel door de linies van C-cie te trekken en verder op te rukken naar het station om daar D-cie te helpen bij het bezetten van Delden. Tevens zou zij daarmee de toestand voor C-cie verlichten voor wie de problemen nog niet waren opgelost.

07.45 uur: B-cie ontmoet weinig tegenstand en versterkt haar posities, waarop B- en D-cies een gevechtspatrouille Delden insturen. Delden levert 34 krijgsgevangenen op. Op dat moment bevinden de cies zich op de volgende plaatsen:

A-cie: Sluisstraat

B-cie: station

C-cie: Rannink

D-cie: Peperkampweg

09.00 uur: de bataljonscommandant gaat Delden in om de situatie te bekijken.

19.50 hours: A-coy reach the three forked road near the Rannink farm. D-coy are ordered to advance through the line of A-coy.

20.55 hours: C-coy meet with heavy resistance, but consolidate their position. D-coy pass A-coy and thrust on.

23.59 hours: The houses dead right of Rannink farm are being mopped up by a ten men strong battle patrol under command of Sgt. Murell.

C-coy are still under heavy fire from the fanatical enemy counter attack from the north. For a moment the Canadians are being driven back to the canal bank. The artillery comes to their rescue. A-coy succeed in pushing through to the railway embankment line.

D-coy reaches the target, the St. Annabrinkstraat, consolidate it and move on into Delden.

02.00 hours: In the meantime A- and C-companies have strengthened their positions. Thereupon B-coy are ordered to advance through the lines of C-coy and move on to the railway station in order to help D-coy with the occupation of Delden. Also they would thus lighten the situation for C-coy for which the problems had not yet been solved.

07.45 hours: B-coy meet with little resistance and strengthen their positions, at which B- and D-coy send a battle patrol into Delden. Delden produces 34 POWs.

At that moment the companies are in the following places:

A-coy: Sluisstraat

B-coy: railway station

C-coy: Rannink farm

D-coy: Peperkampweg

09.00 hours: The battalion commander goes into Delden to observe the situation.

10.30 uur: A-cie zet haar opmars voort en bereikt de spoordijk ter hoogte van de St. Annabrinkstraat.

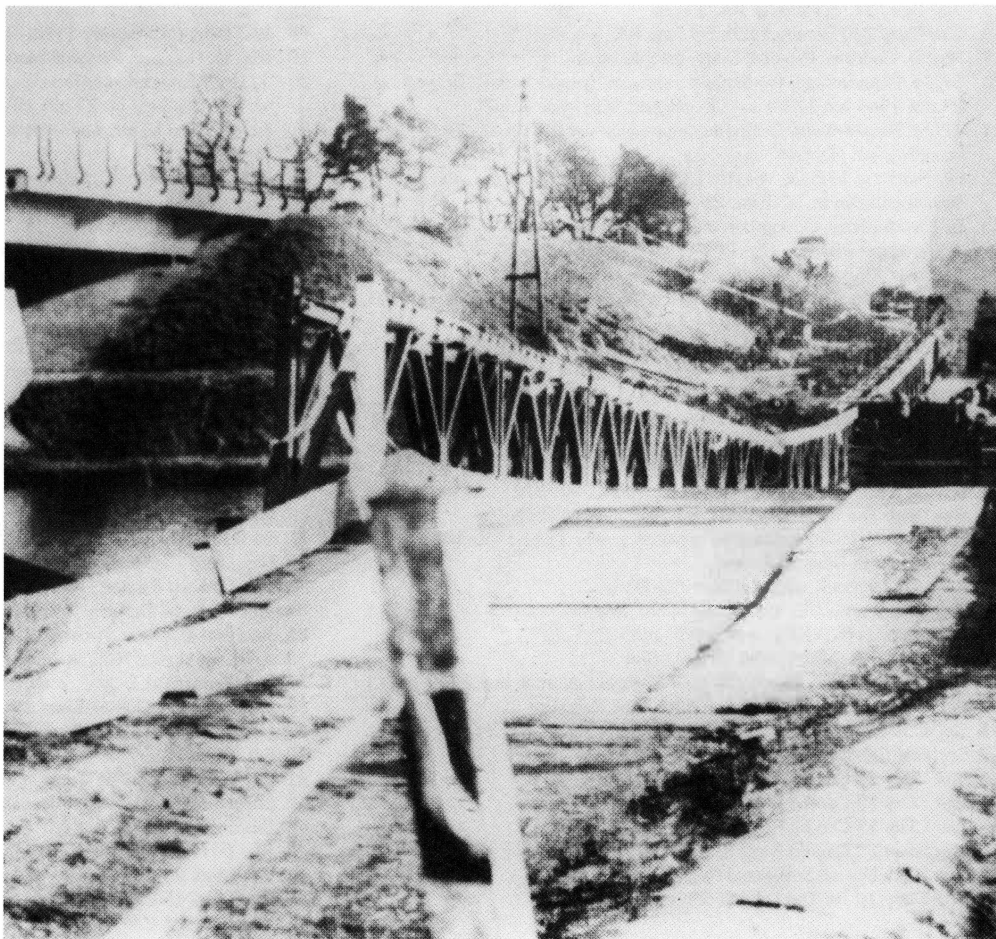
11.00 uur: alle cies rapporteren dat hun gebied gezuiverd is en patrouilles uitgestuurd zijn die echter geen contact met de vijand maken. Verder is een carrierpatrouille de hoofdweg van Delden naar Almelo aan het verkennen en om er contact te maken met het Lake Superior Regiment.⁴⁷

Diezelfde dag, 4 april, begint de Genie met het leggen van een klasse 40-brug (Victoria Bridge) naast de opgeblazen St. Annabrug. De genisten hadden gisteren geschat dat het ongeveer 14 uur zou duren voor de brug er ligt.⁴⁸

10.30 hours: A-coy march on and reach the railway embankment off St. Annabrinkstraat.

11.00 hours: All companies report their areas to be clear and having sent patrols that have not made contact with the enemy yet. Also a carrier patrol are currently scouting the main road from Delden to Almelo and trying to connect with the Lake Superior Regiment.⁴⁷

That same day, April 4, the Engineers begin laying a class 40 bridge (Victoria Bridge) next to the demolished St. Anna bridge. Yesterday they estimated it would take about 14 hours to lay the bridge.⁴⁸

■ *Baileybrug naast de gesprongen St. Annabrug Delden*

■ *Baleybridge alongside the blown up St. Anna Bridge*

Foto: Overijssel Bevrijd

1. Maj.-Gen. H. Essame, The 43rd Wessex Division at War 1944 - 1945, blz. 246
2. Air Report, 3 april 1945, Sheet No. 2938
3. War Diary 30 Corps, Operation Instruction No. 50, Amendment No. 2, 2 April
4. Capt. J. W. Smith, The Liberation of Diepenheim on April 1945, blz. 9
5. War Diary 5 DCLI, 3 april
6. War Diary 5th Bn Dorset Regt, 3 april: noemt 10.00 uur en die van 7th Hampshire 09.00 uur
7. War Diary 7th Bn The Hampshire Regt, 3 April
8. War Diary 5th Bn Dorset Regt, 3 april
9. War Diary 4th Bn Dorset Regt, 3 april
10. Revd. L. Skinner, The Man Who Worked On Sundays, blz. 131
11. J.G.M. Nieuwenhuijs, interview 7 april 1998
12. Maj. G.R. Hartwell e.a. The Story of 5th Battalion The Dorset Regiment, blz. 62 v.v.
13. W.Y. Sijtsema, blz. 66, 67
14. J.G.M. Nieuwenhuijs, interview 7 april 1998
15. Maj. G.R. Hartwell e.a. The Story of 5th Battalion The Dorset Regiment, blz. 62 v.v.
16. N.N. Beckum Bezet en Bevrijd, blz. 13
17. War Diary 112th Fld Regt RA, 3 april
18. War Diary 220 Battery 112th Fld Regt RA, 3 april
19. Maj. D. Goddard, Personal Diary, getypte versie
20. J.G.M. Nieuwenhuijs, Oorlogsherinneringen, getypte versie, "Schreef op 23 mrt 1945 om 17.00 uur een vliegtuig SOS in de lucht?"
21. J.G.M. Nieuwenhuijs, Oorlogsherinneringen, getypte versie, "De bevrijding van Hengelo"
22. Hr. Naarding, Mw. De Vos, Hr. Diels, Telefonische reacties n.a.v. krantenartikelen in TC-Tubantia
23. G. Nieuwenhuijs, Oorlogsherinneringen, getypte versie, "Wij maakten een krijgsgevangene"
24. Berghuis, Oorlogsherinneringen, geschreven versie
25. Capt. T. Leinster, Across The Rhine With "B" Squadron March and April 1945, getypte versie, blz 175 v.v.
26. Lt. Gaiger, brief 16 juni 1945
27. E. Leppard, Memoires, getypte versie, hoofstuk 9
28. War Diary 7th Bn The Hampshire Regt, 3 April
29. Capt. T. Leinster, Across the Rhine with "B" Squadron. March and April 1945 getypte versie, blz. 171 v.v.
30. War Diary 12th Bn K.R.C.C., 3 april
31. Swift & Bold, The WWII History of the KRRC, blz. 312
32. War Diary The Royal Dragoons, 3 April
33. Maj.-Gen. H. Essame, The 43rd Division at War 1944-1945, blz. 246
34. War Diary 4th Dorsets, 3 April
35. Anoniem Dagboek, Archief Gemeente Borne
36. Anoniem Verslag NBS'er, Archief Borne, 3 april
37. H.J. Branson (4 DORS), brief 5 febr 1985
38. A.E. Maylin (4 DORS), brief 20 juni 1984
39. G. Spence, "Tank", The Royal Tank Regiment Journal, mei 1996, blz 13
40. Sgt. Parker, Diary "C" Squadron 49th Tank Regiment
41. Col. C.P. Stacey, The Victory Campaign, Volume III, blz. 547
42. Stichting Behoud Delden, Delden 1940 - 1945
43. War Diary 22 Cdn Armd Regt, 2 april
44. War Diary 23 Cdn Fd Regt, 3 april
45. War Diary 15 Cdn Fd Regt, 3 april
46. War Diary 23 Cdn Fd Regt, 3 april
47. War Diary Lincoln & Welland Regt, 3, 4 April
48. War Diary 1st Bn The Lake Superior Regt, 3 april

1. Maj.-Gen. H. Essame, The 43rd Wessex Division at War 1944 - 1945, p. 246
2. Air Report, 3 April 1945, Sheet No. 2938
3. War Diary 30 Corps, Operation Instruction No. 50, Amendment No. 2, 2 April
4. Capt. J. W. Smith, The Liberation of Diepenheim on April 1945, p. 9
5. War Diary 5 DCLI, 3 April
6. War Diary 5th Bn Dorset Regt, 3 April: mentions 10.00 hours and that of 7th Hampshire 09.00 hours
7. War Diary 7th Bn The Hampshire Regt, 3 April
8. War Diary 5th Bn Dorset Regt, 3 April
9. War Diary 4th Bn Dorset Regt, 3 April
10. Revd. L. Skinner, The Man Who Worked On Sundays, p. 131
11. J.G.M. Nieuwenhuijs, interview 7 April 1998
12. Maj. G.R. Hartwell e.a. The Story of 5th Battalion The Dorset Regiment, page 62 and further
13. W.Y. Sijtsema, pp. 66, 67
14. J.G.M. Nieuwenhuijs, interview 7 April 1998
15. Maj. G.R. Hartwell e.a. The Story of 5th Battalion The Dorset Regiment, p. 62 and further
16. N.N. Beckum Bezet en Bevrijd (Beckum Occupied and Liberated), p. 13
17. War Diary 112th Fld Regt RA, 3 April
18. War Diary 220 Battery 112th Fld Regt RA, 3 April
19. Maj. D. Goddard, Personal Diary, typed version
20. J.G.M. Nieuwenhuijs, Oorlogsherinneringen (Memories of war), typed version, "Schreef op 23 mrt 1945 om 17.00 uur een vliegtuig SOS in de lucht?" ("Did an airplane write an SOS in the sky on 23 March at 17.00 hrs?")
21. J.G.M. Nieuwenhuijs, Oorlogsherinneringen, typed version, "De bevrijding van Hengelo" ("The liberation of Hengelo")
22. Hr. Naarding, Mw. De Vos, Hr. Diels, Reactions by telephone as a result of newspaper articles in TC-Tubantia
23. J.G.M. Nieuwenhuijs, Oorlogsherinneringen (Memories of war), typed version, "Wij maakten een krijgsgevangene" ("We took a POW")
24. Berghuis, Oorlogsherinneringen (Memories of war), written version
25. Capt. T. Leinster, Across The Rhine With "B" Squadron March and April 1945, typed version, p. 175 v.v.
26. Lt. Gaiger, letter 16 June 1945
27. E. Leppard, Memoires, typed version, chapter 9
28. War Diary 7th Bn The Hampshire Regt, 3 April
29. Capt. T. Leinster, Across the Rhine with "B" Squadron. March and April 1945 typed version, p. 171 v.v.
30. War Diary 12th Bn K.R.C.C., 3 april
31. Swift & Bold, The WWII History of the KRRC, p. 312
32. War Diary The Royal Dragoons, 3 April
33. Maj.-Gen. H. Essame, The 43rd Division at War 1944-1945, p. 246
34. War Diary 4th Dorsets, 3 April
35. Anoniem Dagboek, Archives Municipality of Borne
36. Anoniem Verslag NBS'er, Archives Municipality of Borne: 3 April
37. H.J. Branson (4 DORS), letter 5 Febr 1985
38. A.E. Maylin (4 DORS), letter 20 June 1984
39. G. Spence, "Tank", The Royal Tank Regiment Journal, May 1996, page 13
40. Sgt. Parker, Diary "C" Squadron 49th Tank Regiment
41. Col. C.P. Stacey, The Victory Campaign, Volume III, page 547
42. Stichting Behoud Delden (Foundation for the Preservation of Delden), Delden 1940 - 1945
43. War Diary 22 Cdn Armd Regt, 2 April
44. War Diary 23 Cdn Fd Regt, 3 April
45. War Diary 15 Cdn Fd Regt, 3 April
46. War Diary 23 Cdn Fd Regt, 3 April
47. War Diary Lincoln & Welland Regt, 3, 4 April
48. War Diary 1st Bn The Lake Superior Regt, 3 April

DELDENS Weekblad

Moed bewaard blijve

NIUWS- EN ADVERTENTIEBLAD · VOOR STAD- EN AMBT-

DIT BLAD VERSCHIJNT ELKEN VRIJDAG
 Abonnementprijs: 70 cent per 3 maanden
 Redactie-adres: **Molenstraat 2** | Delden
 Inzending van alle stukken tot Woensdagavond uiterlijk 6 uur

Uitgever: **A. DEKKER**
 (Verantwoordelijk voor den geheelen inhoud)
 Drukkerij „Unaniem” - Delden - Telefoon 354

Prijs der advertentiën
 Voorpagina en tusschen
 Bij contract aanmerkelijk
 „Magneetjes” tot en met
 huur en verhuur, gevri

4 April 1945 werd Delden bevrijd

1e Paaschdag.

Reeds 's morgens vroeg schijnt er iets niet in orde te zijn. Wat is er aan de hand, overal gefluister. Duitschers rijden zenuwachtig in vliegende vaart af en aan. Kerkdiensten gaan niet door. Van het verzetshuis de Geref. Pastorie krijgen we een tip „de tommies zijn op komst” niemand geloof het, 't is haast ongelooflijk. Na zooveel ellende. Zouden we dan toch nog onverwachts bevrijd worden? Enschede zou reeds bevrijd zijn! Zou het dan toch waar zijn? Enschede wordt opgebeld, vaag klinkt het door de telefoon: „De canadeezen zijn Enschede binnengerukt.”

Ze rukken op Hengelo aan en van daar op Delden. En toch Hengelo wordt bevrijd. Delden helaas nog niet.

Zenuwachtige stemming heerscht er. Geweldige drukte bij de scholen en andere gebouwen, waar de Duitschers hun opslagplaatsen hebben.

Alles wordt weggesleept. Balen suiker, meel, rijst, de fijnste artikelen, waar zooveel gebrek aan is. Sigaren, sigaretten, tabak, wijn. Alles, wat in de laatste jaren niet meer te krijgen was. De burgerij dringt op om er toch nog iets van mee te krijgen. De een durft niet goed voor de ander. Ja zegt er één, „'t is toch allemaal van ons gestolen.” Dat schijnt te helpen. Eenigen zien kans er wat van mee te krijgen. De Duitschers snauwden nog een keer, doch daar zijn we al aan gewoon geraakt. Dan plots wordt er geschoten. Men vliegt uit elkaar, helaas een gewonde. Eventjes weer rustig, dan maar weer opdringen. Gaat goed, er wordt heel wat bij elkaar gesleept, levensmiddelen, sigaren, sigaretten, ja zelfs bureau's, stoelen, met kruiwagens vol ziet men ze loopen. Plots komt er een einde aan. Twintig mannen worden er bij elkaar gedreven in de jongensschool. Wat zal er gebeuren? Even later zien we ze met de handen in de hoogte de straat opkomen, onder bewaking gaan ze de stad door, naar hotel De Zwaan. Angstig oogeblik, zenuwachtig gehuil

2e Paaschdag.

's Morgens voorzichtig even op straat, niets te bespeuren, hier en daar een Duitscher. Buren groepen bij elkaar, vertellen elkander het laatste nieuws, slachtoffers zijn reeds gevallen, huizen zijn vernield. Dan plots gieren de granaten weer door de lucht, scherven vliegen hier en daar, kinderen schreeuwen, vrouwen gillen, alles vlucht in paniekstemming de kelder in.

Waar zijn de granaten terecht gekomen. Weer praat men over dooden. De toren van de R.K. kerk is ernstig beschadigd. Men praat over een mitrailleurstent in de toren. Het schijnt waar te zijn en het mikpunt van de canadeezen. Later zegt men 8 Duitschers zijn letterlijk uit de toren geschoten. Onrustig gaat de dag voorbij, nog niet bevrijd. De nacht gaat in. Het granaatvuur neemt in hevigheid toe. Bruggen vliegen de lucht in. Angstige nacht. Menigeen zucht, en gebeden worden opgezonden tot God.

Dinsdag 3 April.

's Morgens vroeg wakker, of eigenlijk van slapen is toch al niet veel gekomen. Nog niet bevrijd. Hoe lang nog? Weer gaan we de dag in. Velen hebben geen eten meer in huis. Doch gelukkig enkele bakkers hebben brood. Vlug brood gehaald. Angstig om zich heen kijkend. Dan ineens weer granaatvuur. Dekking zoeken. Granaatsplinters vliegen overal. Dan plots een voltreffer. Even is het rustig. Gelukkig we hebben voedsel. Van het rustige oogeblik gebruik makend, zien we de Roode Kruis colonne met de brancar naar 't Ziekenhuis gaan. Weer een slachtoffer. Vol weemoed hooren we dat er dooden zijn te betreuren. Tijd om te bezinnen is er niet, onophoudelijk suizen de granaten door de lucht. Het gerieketiv van machinegeweren komt dichterbij. Zouden we dan toch . . . Weer wordt het rustig. Doch geen mensch op straat. Duitschers zien we hier en daar wegsluipen met geweer in de aanslag. Weer gaan we de nacht in. Wat zal deze nacht ons brengen?

Ze gaan huiszoeking doen. Dan valt er een steen van ons hart. Wij zijn bevrijd. Delden is bevrijd.

Dankgebed stijgt er omhoog tot God, die ons bewaard h'eft. Dan komen we tot bezinning. Met weemoed denken we aan hen die hun leven gaven voor onze bevrijding, ver van hun vaderland. Ook onze eigen plaatsgenooten die het slachtoffer werden van deze critieke dagen willen we met eerbied gedenken.

Doch nu kunnen we ook niet langer binnenshuis blijven, gejoel en vreugde klinkt ons tegemoet. De twee canadeezen in onze straat worden vreugdevol ontvangen. Het gejoel houdt niet op, de vreugde kent geen grenzen. Iemand zet het Wilhelmus in. Spontaan wordt het door allen meegezongen.

In een oogeblik tijds zien we de vlaggen wapperen. Allen getooid met oranje. Hossend en zingend de straat op. Ineens muziek. Vanwaar? wie is dat? 't is waarempel „Amicitia” zegt er een. Ja Amicitia is weer paraat, al gaat het nog wat gebreklijk, ze zijn er weer, ons eigen muziekcorps, onder ~~valende zonnenschijn marcheert het door~~

de stad. Heel Delden is op de been. N.B.S.ers druk in actie. Onze politie met hun oude uniformpet met oranje cocarde. Ondergedokenen duiken weer op. Menschen die we in lange tijd niet gezien hebben, staan plots voor ons. Handen worden gedrukt, gelachen, gehuild van vreugde, gezongen, kortom het was één feeststemming. Heel Delden was nu één. Daar komt een groep feestgangers aan met een N.S.Ber. „Ja, ja, haal op dat gespuis”, wordt er geroepen, overal worden de N.S.B. ers weg gehaald, thans geen pardon meer. Met de handen in de nek gaan ze voor de joelende menigte uit. Ook enkele S.S.ers in burger heeft men opgespoord. Vol verachting worden ze uit gejuwd.

Heel den dag gaat het zoo door alle verdachte individuen worden opgehaald. Zoodat onze stad weldra „gezuiverd” is.

De vreugde houdt niet op, overal lachende en zingende menschen:

De tyranie verdrijven,
 Die eens mijn hart doorwond!

De

Mu:
 ters,
 Ger
 Vrij
 R.K
 R.K
 schu
 eeni
 Kan
 H
 de l
 G.
 J. D
 R. J
 H
 een
 roch
 H
 lang
 amb
 ning
 den
 H
 de r

■ *De 4e Canadese Pantserbrigade passeert de Molenstraat, Delden*

■ *4Cdn Armd Bde passes through Delden, Molenstraat*

Foto: R.J. Meijerink Archief: J.A. Meijerink

■ *Shermans (75 mm) van de 4e Canadese Pantserbrigade passeren de Molenstraat, Delden*

■ *4Cdn Armd Bde passes through Delden, Molenstraat*

Foto: R.J. Meijerink Archief: J.A. Meijerink

■ *Een Achilles, tankdestroyer passeert de Molenstraat, Delden*

■ *An Achilles tankdestroyer of 4 Cdn Armd Bde passes through Molenstraat*

Foto: R.J. Meijerink Archief: J.A. Meijerink

